

RAPORT DE ACTIVITATE
2023¹

Categorie de informații	Detalii	Corelare cu alte acte normative
PROFIL ORGANIZAȚIONAL		
	<p>- cuvânt înainte din partea conducătorului instituției</p> <p>Muzeul din Arad a fost deschis în 1893 ca expoziție de Relicve ale Revoluției din 1848, ca urmare a eforturilor depuse, timp de mai mulți ani, la inițiativa Asociației Kőlcsey, o asociație culturală maghiară, înființată în 14 martie 1881. Primul custode de colecție a fost Varjassi Árpád, un arhitect și profesor arădean, membru al Asociației Kőlcsey, care fusese ales președintele comisiei de constituire a muzeului încă din 1891. În anul 1913 muzeul a fost transferat în nou construitul Palat Cultural, împreună cu filarmonica și biblioteca orașului. Aici au fost amenajate, alături de vechea expoziție de relicve, săli de expunere pentru colecția de arheologie și istorie medievală, precum și o galerie de artă europeană. În perioada interbelică au mai fost adăugate o expoziție de etnografie și două camere memoriale dedicate oamenilor politici arădeni Vasile Goldiș și Ștefan Cicio-Pop (1934). În perioada 1920-1944, Palatul Cultural, subordonat primăriei, a avut doar 4 angajați, în frunte cu directorul, dr. Nichi Lazăr.</p> <p>După preluarea puterii de către comuniști, colecțiile și expozițiile de bază ale muzeului au fost reorganizate în spiritul noii ideologii. În 1954-1955 au fost redeschise secția de istorie veche, "Muzeul Revoluției de la 1848" și Galeria de artă, iar în 1956, expoziția de etnografie.</p> <p>În intervalul 1958-1988 au fost amenajate mai multe secții ale muzeului în județ: Muzeul orășenesc din Lipova în 1958; Muzeul Memorial I. Slavici și E. Monția din Șiria în 1960; Muzeul de Artă și Etnografie din Săvârșin în 1988 și Muzeul Viei și Vinului din Miniș în 1988. În urma unei reamenajări radicale, care a durat mai mult de doi ani, expoziția permanentă de arheologie și istorie din cadrul Palatului Cultural, a fost redeschisă în martie 1979. Galeria de artă a fost mutată într-un nou sediu, pe care îl ocupă și astăzi, unde a fost vernisată în 1984.</p> <p>În urma schimbărilor politice aduse de Revoluția din Decembrie 1989, expozițiile de bază ale muzeului au fost eliberate de balastul ideologic. În 1992 a fost deschisă secția</p>	<p>Hotărâre nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public</p> <p>Anexă – Norme metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public</p>

¹Prezentul raport a fost redactat în conformitate cu prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu cele ale Hotărârii nr. 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001, cu cele ale Hotărârii nr. 478/2016 privind Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001.

Modul de raportare este conform anexei 3 (Model – Raport periodic de activitate) din Hotărârea nr. 478/2016 privind Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001.

de științe ale naturii. Galeria de artă, remodelată în întregime, a fost vernisată, în forma ei actuală, în 1998. În anul 2004 s-a format colecția dedicată Revoluției din 1989 și a fost vernisată prima expoziție "Arad- Decembrie 1989". Din 2008, datorită unei generoase donații, muzeul a devenit proprietarul *Casei memoriale și colecției de artă Eugen și Eugenia Popa* din Săvârșin. În anul 2012 a fost redeschis Muzeul Memorial I. Slavici și E. Monția, dedicat celor două personalități arădene, dar și Revoluției de la 1848. Expoziția "Tezaur. 1848/1849" a fost inaugurată în 2015.

Activitatea editorială a muzeului a început în anul 1967, când a fost tipărit primul număr al revistei *Ziridava*, revistă reeditată din 2012 sub numele *Ziridava, Studia archaeologica*, acreditată la nivel național și indexată în baze de date internaționale, evaluată în categoria B. Începând din 1992 se editează și revista *Studii și Comunicări de Artă și Arhitectură*, din 1995 *Armonii Naturale*, incluzând cercetări în domeniul științelor naturii, iar din 1999 *Zărandul*, revistă de cercetări etnologice. La acestea se adaugă cele zece volume din seria *Minorități*, în care sunt publicate lucrările prezentate la simpozioanele internaționale de antropologia minorităților.

La început, colecția Muzeului de relicve poseda 2393 bunuri culturale, în 1901. În jurul anului 1922, colecția muzeului arădean a ajuns la 3916 bunuri culturale. În anul 1968 colecția muzeului număra 17058 piese. În prezent, Complexul Muzeal Arad deține un patrimoniu cultural mobil, înregistrat și catalogat, de 137413 piese, dintre care 117 clasate, 14 fiind încadrate la categoria tezaur național.

- misiunea instituției și responsabilități

Complexul Muzeal Arad își asumă misiunea de dezvoltare, protejare, conservare, restaurare, cercetare și punere în valoare a patrimoniului muzeal, în interes științific sau cultural -turistic. Prin specialiștii de care dispune, muzeul asigură cercetarea, îmbogățirea, tezurizarea, interpretarea și difuzarea valorilor patrimoniului arheologic, istoric, numismatic, etnografic, de artă și științe naturale, spre publicul de orice vârstă, sex, naționalitate, religie, în interes general.

- contribuția pe care trebuie să o aducă la obiectivele guvernării și la obiectivele asumate de România

Ca instituție publică de cultură, muzeul contribuie la îndeplinirea obiectivelor asumate de România ca țară membră a Uniunii Europene.

- datele de contact (adresă, telefon, email)

Muzeul are sediul în municipiul Arad, Piața George Enescu nr. 1, cod poștal 310131, telefon 0721.218.569 și 0257281847, email office@museumarad.ro.

POLITICI PUBLICE

Informații privind rezultatele implementării

- prioritățile pentru perioada de raportare
- pentru fiecare prioritate: obiective, rezultate, chestiuni bugetare, alocare bugetară

HG nr. 1807/2006 pentru aprobarea Componentei de

<p>Planului Strategic Instituțional (PSI). Acest document are o perspectivă de 3-4 ani, termen mediu, și trebuie să descrie mandatul, viziunea, obiectivul general, obiectivele specifice împreună cu programele bugetare pentru fiecare minister</p>	<p>Obiective generale ale instituției vizează:</p> <p>I. Protejarea și gestiunea patrimoniului cultural și evidența computerizată</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu 2) Clasarea patrimoniului muzeului 3) Evidența patrimoniului cultural 4) Activități de schimburi culturale 5) Digitizarea patrimoniului muzeului 6) Demararea unor colecții digitale <p>II. Cercetare, educație muzeală și comunicare</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Proiecte de cercetare a patrimoniului instituției 2) Proiecte de cercetare arheologică sistematică sau preventivă Șantierul arheologic <i>Sântana - Cetatea Veche</i> 3) Activități privind relațiile cu publicul 4) Demararea unor proiecte de cercetare cu parteneri externi: atitudine pro-activă în cadrul RNMR (al cărei membru fondator este Complexul Muzeal Arad) și Rețeaua Muzeelor din Ungaria (membru din 2019); din 2023 Complexul Muzeal Arad este membru ICOM România; colaborare Art Safari București; MNAR; participarea cu expoziții/evenimente pentru public la Proiectul european Timișoara Capitală Europeană 2023; actualizarea parteneriatelor cu muzee și instituții academice; încheierea de noi parteneriate; intensificarea prezenței în spațiul virtual (on-line): evenimente culturale, vernisaje, filme documentare / promo-uri 5) Stagii de practică a studenților 6) Dezvoltarea și profesionalizarea resurselor umane ale Complexului Muzeal Arad 7) Colaborarea cu muzee din România <p>III. Valorificarea patrimoniului cultural</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upgradarea conceptuală a expozițiilor permanente, în vederea optimizării prezentării contextuale a specificului zonei arădene - expoziții permanente de arheologie antică și medievală, istorie, artă, etnografie și științele naturii 2) redefinirea programatică a conceptului de expoziție temporară, în sensul ridicării calității acestuia – expoziții temporare cu tematici diverse 3) valorificare editorială a patrimoniului cultural local, regional și național (cărți, volume publicate de autor unic sau în colaborare) <ol style="list-style-type: none"> a) editarea sistematică a revistei <i>Ziridava. Studia Archaeologica</i>, nr. 37 b) editarea sistematică a revistei <i>Ziridava. Studia Historica</i>, nr. 28 c) editarea sistematică a revistei etnografice <i>Zărandul</i> 6 e) editarea de volume de autor în seriile consacrate: <i>Catalog, Orbis mediaevalis</i>; f) editarea de volume de popularizare, de înaltă calitate; g) editarea de broșuri, pliante, flyere, cartoline de popularizare concisă cu <i>back-up</i> științific integrat; 4) Clasare tezaur monetar 5) Modernizarea spațiilor expoziționale – modernizarea 	<p>management din cadrul Metodologiei privind sistemul de planificare strategică pe termen mediu al instituțiilor administrației publice de la nivel central; HG nr. 158/2008 pentru aprobarea Componentei de programare bugetară din cadrul Metodologiei privind sistemul de planificare strategică pe termen mediu al instituțiilor administrației publice de la nivel central; HG nr.123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public Anexă – Norme aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public</p>
--	---	--

sistemului de expunere prin implementarea unor tehnologii digitale interactive; extensia muzeală atât în spațiul pavilionar și în aer liber; definirea fermă și upgradarea permanentă a USP (*unique selling point*); *branding* inventiv, calat pe contextualizarea specificului local; asocierea permanentă a brandului cu profesionalism și empatie.

Modernizarea spațiilor expoziționale existente

În anul 2023 Complexul Muzeal Arad, cu susținerea financiară a Consiliului Județean Arad, a demarat un amplu proces de modernizare, fiind reabilitate spațiile expoziționale din Palatul Cultural, printr-un program de investiții **”Reparații interioare spații expoziționale, depozitare și birouri”**, în valoare de **6 307 771,80 lei**. Reparațiile au vizat următoarele: refacerea pardoselilor originale din parchet de lemn masiv și piatră; refacerea tencuielilor degradate; reîmprospătarea finisajelor în toate spațiile muzeului; reabilitarea, recondiționarea/restaurarea tâmplăriilor și a ușilor interioare; montajul unui tavan casetat în toate spațiile de la parter și etaj; refacerea instalațiilor sanitare, termice, de hidranți interior și electrice; realizarea unei instalații de ventilație și realizarea unei instalații de detecție și semnalizare incendiu. **Sunt cele mai mari investiții realizate într-un an din istoria Complexului Muzeal Arad.**

De asemenea, în 10 mai 2023 a fost inaugurată noua Galerie de Artă Românească a Complexului Muzeal Arad, care integrează noile tehnologii, inclusiv inserturi interactive.

IV.Dezvoltarea colecțiilor

1)Integrarea temelor de cercetare în planul național de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică – patrimoniul arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale Complexului Muzeal Arad.

2)Achiziția de bunuri culturale prin activarea Comisiei de Achiziții și Donații.

În anul 2023 în custodia Complexului Muzeal Arad au intrat mai multe artefacte, predate de Direcția Județeană de Cultură Arad, rezultate în urma unor descoperiri realizate de cetățeni, în teritoriul administrativ al Județului Arad. La 5 ianuarie 2023, în custodia muzeului a intrat o monedă (denar), provenit din localitatea Olari. În 6 ianuarie 2023 în custodia muzeului arădean a intrat un molar de mamut, descoperit în localitatea Zăbrani. În 14 februarie 2023 au intrat în custodia Complexului Muzeal Arad mai multe artefacte arheologice, descoperite în Olari: 6 monede deteriorate, 1 inel, 1 egetar, o statueta mică (soldat), o lamă ascuțită, o cataramă și o cruce mică. În 14 martie 2023, în custodia muzeului arădean au intrat mai multe bunuri culturale in aceeași localitate (Olari): 3 scoabe de fier, o daltă (posibil din fier), o bucată de fragment dintr-un vas ceramic, 5 monede deteriorate, 5 inele, un fragment dintr-un inel, o cruce mică, 4 catarama, un amnar, un nasture și 8 obiecte de poaabă. În 11 aprilie 2023 muzeul arădean a preluat în custodie mai multe artfacte

descoperite în Olari: 7 monede, un inel mic, 7 bucăți vârf de suliță (săgeată), 4 biluțe, 2 obiecte tip potcoave mici, 5 posibili solzi armură, 2 cataramă și 15 obiecte de metal. În data de 29 iunie 2023, în custodia muzeului au intrat mai multe obiecte descoperite între localitățile Ghioroc și Cuvin: un topor de fier, o teslă, un topor de fier cu gaură de înmănușare orizontală, un vârf de suliță-fier (39 cm), un vârf de suliță-fier (e 32 cm) și un vârf de suliță-fier (de 27 cm).

De asemenea, în apropierea orașului Sebiș au fost dezvelite 300 de monede de argint – denari republicani ronani datând din secolele II-I î. H., monede care au intrat în custodia muzeului arădean.

În 7 decembrie 2023, în custodia Complexului Muzeal Arad au intrat următoarele artefacte:

- a. descoperite în localitatea Galșa: 4 monede – crețari, un nasture uniformă, un fragment într-o monedă, un amnar, un glonț muschetă, un vârf de picamăr și 5 obiecte necunoscute;
- b. dezvelite în localitatea Șofronea: un vârf de săgeată în fier, un ac probabil din bronz și 2 fragmente de ceramică;
- c. în pădurea de lângă localitatea Milova: 56 monede de argint cu diametru de aproximativ 2 cm, 30 monede de argint cu diametru între 2-2,7 cm; 30 monede de argint cu diametru de aproximativ 2,5 cm și 400 monede de argint cu diametru de aproximativ 1 cm.

V. Promovarea creativă

1) mărirea *rating*-ului muzeului în cadrul pieței naționale și internaționale de expoziții temporare:

Noaptea muzeelor, Noaptea Muzeelor la sate, Noaptea cercetătorilor europeni, Zilele Complexului Muzeal Arad, 130 de ani de Muzeu în Arad etc.

3) Extinderea programelor existente ale CMA - definirea și implementarea unor programe educaționale *multi-level* în parteneriat cu ISJ Arad și, în particular, cu entitățile de învățământ (programe derulate la muzeu, școli și on-line); diversificarea programelor educaționale tip *open-source*.

Proiect educațional

Istoria transportului de călători în Arad în expoziția Popoviciu100 (08.01-10.01): Complexul Muzeal Arad

Proiect educațional online

Ioan Slavici și Mihai Eminescu, una dintre cele mai frumoase prietenii din peisajul literar românesc (17.01.2023): Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Proiect educațional

Opțional **Istorie Istoria orașului meu, istoria cartierului meu** pentru clasele primare step-by-step (08.01-29.05.2023), muzeograf dr. Adelina Stoenescu / Complexul Muzeal Arad în parteneriat cu Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Arad și ISJ Arad.

Proiect educațional
Cerc de istorie lunar (08.01-29.05.2023), desfășurat de muzeograf dr. Adelina Stoenescu la Școala Gimnazială "Sf. Nicolae" Arad (5 activități, în parteneriat cu ISJ Arad)

Proiect educațional
Cerc de istorie lunar (08.01-29.05.2023), desfășurat de muzeograf dr. Adelina Stoenescu la Colegiul de Arte "Sabin Drăgoi" din Arad (5 activități, în parteneriat cu ISJ Arad),

Proiect educațional
Cerc de istorie lunar (08.01-29.05.2023, 15.09-14.12.2023), muzeograf dr. Adelina Stoenescu la Colegiul Particular "Vasile Goldiș" Arad (9 activități, în parteneriat cu ISJ Arad), muzeograf dr. Adelina Stoenescu

Proiect educațional
Șezătoare tradițională - datini și obiceiuri din șezătorile de iarnă (22.01.2023), desfășurată de Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orășului Lipova, în colaborare cu DGASPC Arad

Proiect educațional
24 ianuarie – Unirea Principatelor Române reflectată în colecția CMA (23.01.2023), în colaborare cu Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" din Arad, muzeograf dr. Adelina Stoenescu, dr. Sorin Bulboacă (manager)

Proiect educațional
24 ianuarie – Unirea Principatelor Române la Muzeul (23.01.2023): Școala Gimnazială Galșa, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Proiect educațional
Comemorarea compozitorului Emil Monția (16.02.2023): Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Proiect educațional-ateliere interactive
Poveștile PINACOTECII (20.01-15.05.2023), muzeograf dr. Adelina Stoenescu, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Arad

Proiect educațional-ateliere interactive
Istoria scrisului (20.01-15.05.2023), Palatul Cultural, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Arad

Proiect educațional
Comemorarea Victimelor Holocaustului – prezentare film documentar (31.01.2023), în colaborare cu Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" din Arad, muzeograf dr. Adelina Stoenescu

Proiect educațional
Proiecție film documentar Sever Bocu (7-10.02.2023), desfășurată de Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orășului Lipova, Liceul "Sever Bocu" și Liceul "Atanasie M. Marienescu" Lipova

Școala Altfel
Ghidaje tematice/ateliere interactive în Muzeul de Istorie și Pinacoteca pentru preșcolari și școlari (20.02-15.05.2023), în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean

Arad

Proiect educațional

Ateliere de confecționat mărtișoare (20.02-01.03):, desfășurată de Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova, Liceul "Sever Bocu" și Liceul "Atanasie M.Marienescu" Lipova

Proiect educațional

Ateliere de confecționat mărtișoare (20.02-01.03): Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Proiect educațional

Ateliere de confecționat decorațiuni de Paști (03-07.04.2023): desfășurată de Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova, Liceul "Sever Bocu" și Liceul "Atanasie M.Marienescu" Lipova, DGASPC Arad

Proiect educațional

Târg de Paști (03-07.04.2023): desfășurată de Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova, Liceul "Sever Bocu" și Liceul "Atanasie M.Marienescu" Lipova, DGASPC Arad

Proiect educațional

Școli la atelierele interactive Ouă de Paști din Bucovina (03-07.04.2023), Muzeul de Științe ale Naturii (Palatul Cultural)

Proiect educațional

Școli la atelierele interactive dacice de meșteșugărit (10-13.05.2023), curtea Muzeului de Artă (în parteneiat cu ISJ Arad și Asociația Omnis Barbaria)

Proiect educațional

Ghidaje tematice în Muzeul de Științe ale Naturii și expoziția de reptile vii (29.05-31.08.2023), pentru elevii din școlile arădene

Proiect educațional

Pictura intinerantă în județ (4-15.06.2023)

Școala de vara. Ateliere de creație – Hălmăgiu, Hălmăgel, Vârfurile, Cărand 2023, cu implicarea muzografului dr. Adrian Sandu.

Proiect educațional

Atelier literar (02.08-04.08): Liceul "Ștefan Hell" Sântana, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Proiect educațional

Atelier de pictură Peisajul (1.09.2023): Muzeul Memorial Săvârșin, în colaborare cu Liceul Săvârșin. **Tabăra de pictură Săvârșin** s-a desfășurat sub coordonarea muzeografului dr. Arian Sandu, cu participarea a zeci de elevi, care au învățat diverse stiluri de pictură.

Proiect educațional

Atelierele toamnei (05.10-20.10): Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Proiect educațional online

Cronicile misterioase ale muzeului pentru școli din

România (4 lecții online) (05.10.-14.12.2023), în colaborare cu asociația Atelier de Cuvinte (80 de școli implicate în proiect), muzeograf dr. Adelina Stoenescu
Proiect educational internațional

Festivalul Magia Cuvântului, Complexul Muzeal Arad (10.10-13.10.2023) Complexul Muzeal Arad/Muzeul de Artă Arad, Muzeul Orașului Lipova
Proiect educațional

Școli la atelierele interactive de meșteșugărit (Zilele Complexului Muzeal Arad), curtea Muzeului de Artă (10-13.10.2023).
Proiect educațional

Sărbătoarea dovelacului (10.10-13.10): Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria
Proiect educațional național

Ziua armatei în școli (24-25.10.2023): Complexul Muzeal Arad / muzeograf dr. Bogdan Ivașcu, în parteneriat cu ISJ Arad și Ministerul Apărării Naționale
Proiect educational național

Concurs național de interpretare a muzicii vocale românești "Emil Monția"
(28.10-29.10.2023): Parteneri: Colegiul de Arte Sabin Drăgoi, Centrul Cultural Județean Arad, Complexul Muzeal Arad, Primăria comunei Șiria
Proiect educațional

Halloween la muzeu (30.10): Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria
Proiect educațional-ateliere interactive

Cronicile misterioase ale muzeului pentru școli din România. "Ioan Slavici" (*lecție in situ*) (07.11.2023), Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Școala Gimnazială Galșa, în colaborare cu asociația Atelier de Cuvinte, (80 de școli implicate în proiect)

Renașterea. Studiu de caz: invențiile lui Leonardo da Vinci (21.-23.11.2023), Muzeul de Artă (în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Arad).
Proiect educațional

ateliere interactive, tururi ghidate **Arad-1918. Locuri unde s-a scris istoria** (27-28.11.2023)
Proiect educațional online

Cronicile misterioase ale muzeului pentru școli din România. Sever Bocu (29.11.2023), Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova, în colaborare cu asociația Atelier de Cuvinte, (80 de școli implicate în proiect)
Proiect educațional

Participarea mai multor clase de elevi la expoziția **Brazi de poveste la muzeu** (10-16.12. 2023), eveniment caritabil, Muzeul de Artă

Cronicile misterioase ale muzeului pentru școli din România. Da Vinci – omul universal (*lecție in situ*) (14.12.2023), Complexul Muzeal Arad /Muzeul de Artă, în

colaborare cu asociația Atelier de Cuvinte, (80 de școli implicate în proiect), muzeograf dr. Adelina Stoenescu

Proiect educațional

Atelier confecționat decorațiuni de Craciun (15.12-20.12): Școala Gimnazială "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Proiect educațional

Atelier confecționat decorațiuni de Craciun (15.12-20.12): Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova, DGASPC Arad

Proiect educațional

Tur virtual (21.12): Liceul "Mihai Viteazul" Ineu, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

VI. Cercetarea și valorificarea istoriei locale

Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local, (cărți, volume publicate, de autor unic sau în colaborare).

Laurentiu Ștefan-Szemkovics, **Decoratii conferite arădenilor în perioada 1918 – 1931**, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023

În luna mai 2023 a avut loc conferința științifică națională **Administrație Românească Arădeană**, ediția a XVI-a, Arad. Contribuții la istoria locală sunt semnate de Sorin Bulboacă și Gabriela Marco în vol. XVIII **Administrație Românească Arădeană. Studii și comunicări din Banat - Crișana** (coord. Doru Sinaci și Sorin Bulboacă), Editura "Vasile Goldiș" University Press, Arad, 2023 (sub tipar)

Creditele bugetare s-au angajat și utilizat doar în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea muzeului și cu respectarea dispozițiilor legale.

Evoluția valorii indicatorilor de performanță se prezintă astfel:

1. Număr de beneficiari (persoane)

2023: **67 587** beneficiari (expoziții în județul Arad și în țară)

2. Cheltuieli pe beneficiar

207,01 lei

3. Număr de vizitatori (persoane)

2023: **54 487** vizitatori (expoziții în muzeu, alte spații expoziționale din Arad)

4. Număr de grupuri

2023: 709

5. Număr de vizitatori plătitori (persoane)

2023: **34 946**

6. Număr de vizitatori neplătitori (persoane)
2023:**19 541**
7. Cheltuieli pe vizitator (lei), din care 256, 78 lei
- a) din subvenție
250,49 lei
- b) din venituri proprii/surse atrase
5,83 lei
8. Număr de expoziții temporare: 64
9. Număr de activități educaționale (pedagogie muzeală): 42
10. Număr evenimente pentru public altele decât cele de pedagogie muzeală: 24
- 11. Număr total de proiecte/acțiuni culturale: 130**
12. Număr de apariții media: 350
Impact pagina facebook CMA: (5891 urmăritori în 2023)
13. Venituri totale, din care:
13 991 483.60 mii lei
- a) Subvenții
13 648 503,25 mii lei
- b) Venituri proprii din activitatea de bază și alte activități
342 980, 35 mii lei
14. Gradul de acoperire din venituri proprii a cheltuielilor instituției 2,45 %
15. Ponderea cheltuielilor de personal în totalul cheltuielilor
27,8%
16. Ponderea cheltuielilor de capital în bugetul total: 13,63 %
17. Cheltuieli totale, din care: 8 418 mii lei
- a) Cheltuieli de personal, inclusiv viramente la Bugete pentru contribuții sociale, sănătate și Bugetul de Stat: 3 878,85 mii lei
- b) Bunuri și servicii 2 552,80 mii lei
- c) Alte cheltuieli: sume aferente persoanelor cu handicap neincadrate 79,70 mii lei
- d) Cheltuieli de capital 1 907,43 mii lei

- prezentare a programelor desfășurate și a modului de raportare a acestora la obiectivele autorității sau instituției publice;
- ce rezultate s-au obținut cu resursele avute la dispoziție (monitorizarea implementării)
- raportarea cheltuielilor, defalcate pe programe, respectiv pe obiective

Programe și proiecte aprobate în Programul minimal pentru anul 2023: 6

I.Program Protejarea și gestiunea patrimoniului cultural și evidența computerizată

Buget prevăzut 2023: 87 850 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

I.1.1 Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu (servicii restaurare bcm-uri de artă, servicii restaurare patrimoniu arheologic, achiziție de materiale laborator)

În cursul anului 2023 au fost restaurate de către specialiștii muzeului arădean 24 bunuri culturale și rame tablouri în cadrul atribuțiilor profesionale

Buget prevăzut 2023: 59 000 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

I.2. Servicii restaurare piese arheologice

În anul 2023 au fost restaurate 21 de piese arheologice în laboratoare de restaurare ale altor muzee, în baza parteneriatelor încheiate, fără costuri suplimentare.

Buget aprobat: 20 000 lei

Buget consumat: 0 lei

I.3. Clasarea patrimoniului muzeului (servicii clasare bunurilor culturale susceptibile de clasare)

Au fost efectuate operațiuni de clasare a bunurilor culturale dobândite în anul 2023 de Complexul Muzeal Arad de către dr. Victor Sava (pentru artefacte arheologice) și dr. Felicia Oarcea pentru bunuri culturale de epocă modernă.

Buget prevăzut 2023: 0 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

I.4 Evidența patrimoniului cultural (servicii de expertiza imobile în vederea realizării de lucrări de reparații, servicii analiză de risc și servicii de evaluare bunuri culturale în vederea achiziționării)

Specialiștii muzeului arădean au realizat, în anul 2023, evaluarea bunurilor culturale propuse spre a fi donate de către diverse persoane Complexului Muzeal Arad.

Buget prevăzut 2023: 0 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

I.5.Activități de schimburi culturale (activități de schimb cultural cu instituții de cultura și învățământ similar)

În anul 2023 o parte din colecția de relieve a revoluției din 1848-1849 a Complexului Muzeal Arad, în cadrul unui schimb cultural, a fost expusă la Muzeul Mihaly Munkacs din Bekescsaba (Ungaria).

În anul 2023 Complexul Muzeal Arad a realizat o serie schimburi culturale (a organizat expoziții în parteneriat) cu: Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol" Arad; Art Safari București; Muzeul Banatului din Timișoara, Muzeul Banatului Montan din Reșița, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș, Muzeul Mihaly Munkacs din Bekescsaba (Ungaria), Asociația Timișoară Capitală a Culturii Europene 2023.

Buget aprobat: 0 lei

Buget consumat: 0 lei

I.5. Digitizarea patrimoniului muzeului (continuarea activității de digitizare a colecțiilor aflate în gestiunea Complexului Muzeal Arad)

În anul 2023 au fost digitizate o serie de artefacte din colecția de arheologie a Complexului Muzeal Arad. Digitizarea arhivelor personale ale urmașilor unor familii de mici nobili români a fost realizată de muzeograful dr. Felicia Oarcea, în cadrul atribuțiilor de servicii.

Buget aprobat: 0 lei

Buget consumat: 0 lei

I.7. Demararea unor colecții digitale (crearea de colecții informatizate)

În anul 2023 au fost digitizate zeci de piese din colecția de artă românească a muzeului arădean, care au primit un cod QR care permite vizualizarea picturilor în conformitate cu noile tehnologii. Completarea registrului digital al colecției de artă a fost efectuată de muzeograful dr. Adriana Pantazi.

Buget aprobat: 0 lei

Buget consumat: 0 lei

II. Program Cercetare, educație muzeală și comunicare

Buget prevăzut 2023: 296 000 lei

Buget consumat 2023: 206 041.23 lei

II.1. Proiecte de cercetare a patrimoniului instituției

Specialiștii Complexului Muzeal Arad au realizat proiecte de cercetare arheologică (materializate în susținerea de comunicări la conferințe științifice naționale și internaționale și în articole, studii de specialitate în reviste indexate în baze de date internaționale), proiecte de cercetare istorică și etnografică. În cadrul obligațiilor profesionale, dr. Gabriel Hălmăgean și dr. Sorin Sabău au cercetat patrimoniul etnografic al muzeului arădean, referitor la valea Crișului Alb. Echipa de arheologi a muzeului arădean a cercetat patrimoniul arheologic rezultat în urma săpăturilor.

Buget aprobat: 0 lei

Buget consumat: 0 lei

II.1. 1. Proiecte de cercetare arheologică

Proiecte

Dr. Victor Sava

Fortificația epocii bronzului de la Sântana-Cetatea Veche (pentru mai multe detalii a se vedea în cadrul secțiunii – cercetărilor de teren)

În anul 2023, în iulie- august, au continuat **săpăturile arheologice sistematice la Sântana - Cetatea veche, la fortificația din epoca bronzului**. Colectivul de cercetare care a efectuat săpături la Sântana este format din: V. Sava (Complexul Muzeal Arad), F. Gogâltan (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Drd. Cristian Cireap, Roberto Tănăsache, Andrei Mărincean, Daniel Preda (toți de la Complexul Muzeal Arad). precum și studenți ai Universității "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca.

Parteneri: Victor Sava (Complexul Muzeal Arad), Florin Gogâltan (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca), Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca

Buget prevăzut 2023: 110 000 lei

Buget consumat 2023: 100 440 lei subvenție CJA

Buget Ministerul Culturii: 25 000 lei

Tumul – cercetări arheologice Pecica

Buget prevăzut 2023: 80 000 lei

Buget consumat 2023: 13 081, 44 lei

Din venituri proprii: 6 480 lei

Investigarea arheologică a movilelor de la Vladimirescu

Buget prevăzut 2023: 15 000 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

Au fost investigate la suprafață movilele de la Vladimirescu, urmând să fie continuate săpăturile în 2024.

Cercetări arheologice non-intruzive pentru realizarea monografiei orășenești Sântana

Buget prevăzut 2023: 20 000 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

Echipa de arheologi condusă de dr. Victor Sava și prof. univ. dr. Florin Gogâltan a realizat mai multe sondaje arheologice în vederea publicării, în perspectivă, a monografiei arheologice a orașului Sântana.

Cercetări arheologice la Ineu situl medieval Pusta Bălucana

Buget prevăzut 2023: 15 000 lei

Buget consumat 2023: 14 272 lei (din venituri proprii)

Săpăturile arheologice de la situl medieval Pusta Bălucana au fost coordonate de dr. Florin Mărginean.

Evaluare de teren Groșeni "Jidovina" a fost realizată de o echipă de arheologi ai muzeului arăean, condusă de dr. Victor Sava

Buget prevăzut 2023: 5 000 lei

Buget consumat 2023 din venituri proprii: 462 lei

Conferințe:

Dr. Victor Sava.

Cercetări arheologice în megafortul epocii bronzului târziu de la Sântana-Cetatea Veche, județul Arad, campania 2022.

Sesiunea Națională de rapoarte arheologice (ediția a 57-a). 29-31 mai 2023, Târgoviște. (în colaborare cu: Florin Gogâltan, Dragoș Diaconescu, Ioan Cristan Cireap, Daniel Preda, Alexandru Hegyi, Vlad Murgu, Andrei Mărincean, Oriana Dolog, Denis Mereuță, Mihnea Negoescu, Alexandru Micu, Alexandra Stache, Teodora Călin).

Dr. Victor Sava.

Fences or fortification systems? Case study: the Bronze Age in the Lower Mureș Basin. Sesiunea internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal. Interferențe. Trecut, prezent, viitor. Ediția a II-a. 12-13 octombrie 2023, Oradea. (în colaborare cu F. Gogâltan).

Dr. Victor Sava

Cimitirul din epoca târzie a bronzului de la Pecica-Situl 14, județul Arad. Conferința Națională a Institutului de Arheologie din Iași / Academia Română-Filiala Iași. Ediția a XIII-a (organizată în cadrul Zilelor Academice Iașene, ediția a XXXVIII-a). 18-21 octombrie 2023, Iași.

Dr. Victor Sava

De la tell-uri la mega-forturi. Așezările epocii bronzului (aprox. 2200-900 BC) din Bazinul Mureșului Inferior și cel al Crișului Alb. Simpozionul științific De la Casă la Acasă, despre organizarea internă a așezărilor, gospodăriilor și caselor. 19-21 octombrie 2023, Zalău. (în colaborare cu F. Gogâltan).

Dr. Victor Sava

The Potential of the Late Bronze Age Mega-Fort at Sântana in Establishing the Impact of Metallurgy on the Environment and Human Health. Impact of Copper and Bronze Age Metallurgy on the Environment and Human Health. Online conference, November 16th 2023, Vilnius. (în colaborare cu F. Gogâltan).

Articole:

Dr. Victor Sava

Date preliminare asupra unui grup de morminte neo-eneolitice de la Pecica, jud. Arad. În: D. Aparaschivei, G. Bilavschi, L. Bacumenco-Pîrnău (eds.), **Varia Archaeologica (III). Studii și peisaje arheologice din spațiul românesc.** Cluj-Napoca 2023 ,p. 65-95. (în colaborare cu D. Diaconescu, L. Andreica)

Dr. Victor Sava

Exploring the Largest Known Bronze Age Earthworks in Europe through Medium Resolution Multispectral Satellite Images. În: **International Journal of Applied Earth Observaton and Geoinformation** 118, 2023. <https://doi.org/10.1016/j.jag.2023.103239> (în colaborare cu A Agapiou, A. Hegyi, F. Gogâltan, A. Stăvilă, A. Sarris, C. Floca, L. Dorogostaisky).

Dr. Victor Sava

Material evidence of violent armed conflicts in the Bronze Age of the Lower Mureș. În: G. Moisa, A. Chiriac (eds.), 150 de ani de mueografie orădeană, Crisia vol. LII, Supliment nr. 1, 2022, p. 92-120 (în colaborare cu F. Gogâltan).

Dr. Victor Sava

ArheoPecica project. Preliminary results of the 2022 campaign. În: *Ziridava. Studia Archaeologica* 37, 2023, p. 245-282. (în colaborare cu: Ioan Cristian Cireap, Florin Gogâltan, Dragoș Diaconescu, Alexandru Hegyi, Daniel Preda, Cristian Floca, Adrian Cristian Ardelean, Adriana Sărășan).

Dr. Victor Sava

Sântana. Jud. Arad. Punct: Cetatea Veche. În: *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2022. A LVII-a Sesiune națională de rapoarte arheologice. Târgoviște 2023*, p. 329-332.

Dr. Victor Sava

Arad, jud. Arad. Punct: Centura Est. În: *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2022. A LVII-a Sesiune națională de rapoarte arheologice. Târgoviște 2023*, p. 682-689.

Dr. Victor Sava

Zimbru, jud. Arad. Punct: Jumelț. În: *Cronica cercetărilor arheologice din România. Campania 2022. A LVII-a Sesiune națională de rapoarte arheologice. Târgoviște 2023*, p. 762-766.

II.1.2. Proiecte de cercetare istorică

Conferințe:

Dr.Sorin Bulboacă

Lipova la sfârșitul veacului al XVI-lea (1595-1600), comunicare susținută la conferința națională **Administrație Românească Arădeană**, ediția a XVI-a, Arad (18-19 mai 2023)

Dr.Sorin Bulboacă

Rolul muzeelor județene în salvarea patrimoniului local, comunicare prezentată la Forumul Societății de Științe Istorice din România, **Monografii, biografii, istorii ale familiei. Surse, instrumente și metode de lucru (10 iulie 2023)**

Dr.Sorin Bulboacă

Fenomene marginale în societatea românească transilvană la sfârșitul evului mediu, comunicare prezentată la simpozionul internațional **Trecut și prezent etnografic**, ediția a VIII-a, **Muzeul Satului Bănățean**, Timișoara (14-15 noiembrie 2023)

Dr.Gabriela Marco

Preot Vincențiu Marcovici – promotor ASTRA arădeană la Nădlac, comunicare prezentată la conferința Națională **Administrație românească arădeană, Ediția a XIV-a (17-19**

mai 2023)

Dr. Gabriela Marco

O zi din viață: 23 aprilie / 6 mai 1903 – episcopul Ioan I. Papp, comunicare susținută la conferința științifică națională **VIAȚA COTIDIANĂ A ARADULUI DE-A LUNGUL TIMPULUI**: (Arad, 21 august 2023)

Dr. Gabriela Marco

Viață cotidiană, viață de război (1939-1945) – instantanee fotografice din localitatea Nădlac, jud. Arad, studiu prezentat la simpozionul din cadrul proiectului cultural „*Constanța – Istorie, Vecinătate, Multiculturalitate*”, organizat de Asociația Culturală „Astra Dobrogeană”, Asociația „Sine qua non”, Primăria Municipiului Constanța și Brigada 9 Mecanizată „Mărășești” (24-27 august, Constanța)

Dr. Gabriela Marco

Nădlac, jud. Arad – sub lupa istoriei: societatea nădlăcană la mijloc de secol XIX, studiu prezentat la Conferința istoricilor din Banatul istoric „*Istorie, biserică, școală, tradiții și obiceiuri în Banatul Istoric*” (7 octombrie 2023, Șopotu Vechi, jud. Caraș-Severin)

Dr. Florin Mărginean

The repertory of churchyard cemeteries in the medieval counties Arad and Zarand. State of research, comunicare prezentată la conferința științifică internațională **Politics and Society in Central and South-Eastern Europe. Multicultural diversity and accessibility from ancient times to the present** (Timișoara, 19-21 mai, 2023).

Dr. Florin Mărginean

Lipova în amurgul Evului Mediu, comunicare susținută la Sesiunea internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal. **Interferențe. Trecut, prezent, viitor** (Oradea 12-13 octombrie 2023)

Dr. Florin Mărginean

Date arheologice privind evoluția istorică a Ineului în Evul Mediu, comunicare prezentată la conferința națională **RELAȚII INTERETNICE ÎN TRANSILVANIA: Interferențe istorice, culturale și religioase. RIT2023 și a Workshop-ului ArhIn2023 – Arheologie, Arhitectură și Informatică** (Daneș - Sighișoara, 24-26 noiembrie 2023 a XI-a ediție).

Dr. Florin Mărginean

Maros völgyi avar kori települések (colab. Gáll Erwin), comuniare prezentată la conferința **Hadak Útján XXXI. Településtörténeti folyamatok a Kárpátmedencében a népvándorláskorban és a kora középkorban. Régészeti konferencia** (Budapest 2023, december 5-6).

Dr. Felicia Oarcea

Arădencele și mișcarea feministă din România la cumpăna veacurilor XIX-XX, Simpozionul Național „*Femei celebre ale României*”, Muzeul Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui (10-11 martie 2023)

Dr. Felicia Oarcea

Legăturile inteligenței arădene în veacurile XIX-XX.

Episoade din istoria familiilor Ispravnic-Ioanovici, conferința națională Administrație românească arădeană, Arad (17-19 mai 2023).

Dr.Felicia Oarcea.

The Romanian Nobility from the Arad Area in the 19th and 20th Century Petreanu Family of Ileanda– Destiny and History/Nobilimea românească din părțile Aradului în veacurile XIX-XX. Familia Petranu „de Ileanda” – destin și istorie in Politics and society in central and south eastern Europe. Multicultural diversity and accessibility from ancient time to the present, University of Timișoara (19-21 mai 2023).

Dr.Felicia Oarcea.

Palatul Cultural din Arad. Incursiuni istorice, Sesiunea anuală de comunicări științifice a Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Maramureș, Baia Mare, 4-6 octombrie 2023.

Dr.Felicia Oarcea.

Identitatea și destinul nobilimi românești din părțile Aradului în veacurile XIX-X, Sesiunea internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal Interferențe. Trecut, prezent, viitor / The International Scientific Communications Session of the “Țării Crișurilor” Museum Complex, Oradea Interferences. Past, Present, Future Ediția a II-a 12-13 octombrie 2023 / 2nd Edition | October 12-13 octombrie 2023

Dr.Felicia Oarcea.

Urme ale nobilimii românești în colecțiile Complexului Muzeal Arad, Conferința științifică internațională „Istorie – Arheologie – Muzeologie”, ediția XXXIII, Chișinău, Republica Moldova, Chișinău, 27-28 octombrie 2023

Cercetări/studii, articole:

Dr.Sorin Bulboacă,

Lipova în primii ani ai secolului al XVII-lea (1601-1606), în ”Ziridava. Studia Historica”, nr. XXVIII, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, p. 47-54. ISSN: 1224-7316

Indexat în CEEOL

Dr.Sorin Bulboacă

Lipova în timpul principelui Sigismund Rákóczi (1607-1608), în Restituiri bănățene”, nr. IX, Editura Eurostampa, Timișoara, 2023, p. 43-49. ISSN: 2344-4355

Dr.Sorin Bulboacă

Procese de vrăjitorie în comitatul Zărand la mijlocul secolului al XVIII-lea, în ”Zărand, nr. 6, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, p. 27-31. ISSN: 1454-8194

Dr.Sorin Bulboacă.

Începuturile Lipovei (sec. X-XIII), în ”Ateneu Arădean. Revistă de cultură”, anul IV, nr. 4, Arad, 2023, p. 61-63.

Dr. Bogdan Ivașcu

Cadrede de partid la nivel local, selecție și recrutare, în *Anuarul Institutului Italo-Român*, nr XVIII/2023, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

Dr. Gabriela Marco

Români, sârbi, slovaci pe valea Mureșului inferior (1802-

1918), Editura Argonaut, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, 480 pp. (lucrare apărută sub egida Institutului de Istorie "George Barițiu, Acadmia Română). ISBN: 978-606-085-155-4; 978-606-020-671-2

Dr. Gabriela Marco

Comunitatea ortodoxă sârbă din Nădlac (1872-2022), Arad, Editura Gutenberg Univers, 2022, 80 p., ISBN 978-606-675-364-7;

Dr. Gabriela Marco – editor de carte

Preot dr. Pavel Vesa, *Două decenii din istoria Episcopiei Aradului. Perioada episcopului Procopie Ivașcovici (1853-1873)*, Arad, Editura Mirador, 2023 (116 p.).

Dr. Gabriela Marco

"256 ani de la nașterea și 193 de ani de la mutarea la Domnul a primului episcop ortodox român la Arad: Nestor Ioanovici (1767-1830)", în *Ateneu arădean* (Arad), anul IV, nr. 4, 2023, pp. 79-83.

Dr. Gabriela Marco.

„Matricea sigilară a avocatului arădean Dimitrie Bonciu (1826-1909)", în *Ateneu arădean* (Arad), anul IV, nr. 5, 2023, pp. 48-52 (în colaborare cu Augustin Mureșan);

Dr. Gabriela Marco

"Preotul Vichentie Macovici (1832-1912) – promotor ASTRA arădeană la Nădlac,, în *Analele Aradului*, anul IX, nr. 9, Arad, 2023, p. 139-146. ISSN: 2457-9939

Dr. Florin Mărginean

Orbis Mediaevalis IV, The Power of Fire in the Middle Ages (7th -14th Centuries). Editori: Sandor Romat, Ioan Stanciu Florin Mărginean, Keve László, Dan Băcuet, Editura Mega Cluj-Napoca, 2023.

Dr. Florin Mărginean

Erwin Gáll, Florin Mărginean, Mihály Huba Högyes, Gabriel Vasile, *Pedeapsă după moarte? Cazul mormântului 239 de la Pecica – Situl 15*. MCA-SN 19, 2023, 101–118.

Dr. Florin Mărginean

Oana Toda, Florin Mărginean, *The fortification structures from Lipova at the end of the Middle Ages and in the Ottoman period. A reassessment of the available sources*. Caiete ARA 14, 2023, 113-132

Dr. Felicia Oarcea

„Romanian-Serbian relations reflected in Vasile Popeangă's works. Historiographical insight", în *New Cultural and Political Perspectives on Serbian Romanian Relations*, coord. Aleksandra Djurić Milovanović, Mircea Măran, Christene D'Anca, Peter Lang Publishing, Berna (Elveția), 2023, pp. 65-80.

Dr. Felicia Oarcea

„Identitatea confesională ortodoxă la unele familii nobiliare românești. Repere arădene", în Marius Oanță (coord.), *Studii de istorie ecleziastică*, vol. III, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2023, pp. 167-180.

Dr. Felicia Oarcea

„Nobilimea românească din părțile Aradului între identitate și uitare", în *Crisia*. LII, 150 de ani de muzeologie

orădeană, Supliment, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2023, pp. 288-294.

Dr. Felicia Oarcea

„Istoria unor destine de nobili români. Repere arădene: Familia Alb de Borosjenő”, în *Tyragetia*, Istorie. Muzeologie. Seria Nouă, XVII (XXXII), ANDC, Editura Bons Offices, Chișinău, 2023, pp. 205-212.

Dr. Felicia Oarcea

„Asociațiunea Națională Arădeană pentru Cultura și Conservarea Poporului Român – Incursiuni istorice la 160 de ani”, în *Analele Aradului*, IX, nr. 9, „Vasile Goldiș”, University Press, Arad, 2023, pp. 21-28.

Dr. Felicia Oarcea

Nobilimea românească din părțile Aradului în veacurile XIX-XX. Familia Petranu „de Ileanda” – destin și istorie, *Banatica*, 33/2, Editura Mega, Cluj-Napoca, pp. 411-422.

Dr. Felicia Oarcea

„Hortensia Pagubă (1869-1931). Fragmente de corespondență cu avocatul dr. Ioan Suciuc”, în *Ziridava. Studia Historica*, XXVIII, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, pp. 125-136.

II.1.3. Proiecte de cercetare etnologică

Conferințe:

Dr. Gabriel Hălmăgean.

Lada de zestre – o piesă versatilă a interiorului țărănesc din zona Crișanei; comunicare susținută la conferința *Astra multicultural*, desfășurată la Muzeul ASTRA din Sibiu (iulie 2023)

Dr. Gabriel Hălmăgean

Morile de apă – investigație de teren în vederea salvării și conservării a 2 instalații de măcinat cereale din jud. Arad, comunicare prezentată la *Sesiunea internațională de comunicări științifice a Muzeului Țării Crișurilor Oradea – Complex Muzeal. Interferențe, trecut, prezent, viitor Ediția a II-a* (octombrie 2023)

Cercetări/studii, articole/ filme documentare:

Dr. Gabriel Hălmăgean

Partea alimentară a târgului în ținutul Aradului (a doua jumătate a secolului al XIX-lea – prima jumătate a secolului al XX-lea), în „Zărandul”, nr. 6, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, p. 59-72.

Dr. Gabriel Hălmăgean

Muzeul Viei și Vinului de la Miniș, în „Zărandul”, nr. 6, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, p.99-106.

Dr. Sorin Sabău

Despre sistematizarea satelor în Țara Zărandului la sfârșitul secolului al XVIII-lea- începutul secolului al XIX-lea, în „Zărandul”, nr. 6, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, p.89-97.

Dr. Gabriel Hălmăgean, Dr. Sorin Sabău

Muzee cu profil etnografic organizate în Județul Arad, cu sprijinul Complexului Muzeal Arad, în „Zărandul”, nr. 6, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023, p. 107-135.

Filme documentare

Dr.Gabriel Hălmăgean

Filmul documentar *Cumuna de Rusalii la Olari*, realizat în colaborare cu Ioan Scripciuc (filmare video și montaj), prezentat la Conferința anuală a Asociației de Științe Etnologice din România *Pentru o etnologie a (bunei) conviețuirii(i)*, Bistrița, 23-25 noiembrie

Dr.Sorin Sabău

Filmul documentar *Țesătoarea Bun Maria din Șicula (județul Arad)*, prezentat la conferința *Astra multicultural*, desfășurată la Muzeul ASTRA din Sibiu (iulie 2023)

II.1.4. Restaurare

Conferințe:

Dr.Ioan Colta.

Uncovering the Story of Kuchi-e Prints. Mizuno Toshikata's Collaboration with Hakubunkan Publishing House, comunicare prezentată la cea de-a 17 ediție a Conferinței Internaționale organizată de Asociația Europeană de Studii Japoneze (EAJS), Ghent, Belgia (2023)

II.2.Proiecte de cercetare arheologică sistematică sau preventive

II.2.1.Periegheze sistematice (cercetări de suprafață); evaluări de teren; descoperiri accidentale; supraveghere arheologică; măsurători non intruzive (topografie, fotogrametrie), săpături sistematice

- a. Realizarea unui studiu arheologic teoretic pentru perimetrul extravilan al comunei Macea, Jud. Arad, aferente construirii și racordării Parcului Fotovoltaic Nădab 2. (coord. Victor Sava);
- b. Realizarea unui studiu arheologic teoretic pentru perimetrul Parcului fotovoltaic Chișineu-Criș (coord. Victor Sava);
- c. Supraveghere arheologică în municipiul Arad-Piața Catedralei (colectiv: Victor Sava, Roberto Tănăsache, Andrei Mărincean);
- d. Supraveghere arheologică în Arad-Ștrand Neptun (colectiv: Victor Sava, Roberto Tănăsache, Andrei Mărincean);
- e. Supraveghere arheologică Arad-str. Grigore Alexandrescu (colectiv: Victor Sava, Roberto Tănăsache, Andrei Mărincean);
- f. Supraveghere arheologică Vărădia-La Cetate (colectiv Victor Sava, Florin Mărginean, Cristian Cireap, Andrei Mărincean, Vlad Murgu, Daniel Preda)
- g. Realizarea unui diagnostic arheologic intruziv în extravilanul orasului Chisineu-Cris- Nădab, județul Arad (colectiv: Florin Mărginean (rsponsabil științific), Dr. Victor Sava, drd. Cristian Cireap);
- h. Realizarea unui diagnostic arheologic intruziv în loc. Vladimirescu, str. Progresului, nr. 150, jud. Arad (colectiv: Peter Hugel, Dr. Florin Mărgnean, Dr. Victor Sava, Andrei

Mărincean, Daniel Preda);

i. Realizarea unui diagnostic arheologic intruziv în loc. Vladimirescu, str. Pădurii, nr. 5, com. Vladimirescu, jud. Arad (colectiv conus de Victor Sava)

j. Realizarea unui diagnostic arheologic intruziv în perimetrul extravilan al comunelor Grăniceri și Pilu, Jud. Arad, aferente construirii și racordării Parcului Fotovoltaic Arad 1 (colectiv coordonat de Victor Sava)

K. Cercetare arheologică preventivă Situl "VLD012" Vladimirescu, Varianta ocolitoare Sud-Est. Colectivul de cercetare a fost compus din Florin Mărginean (responsabil științific), Victor Sava, Cristian Cireap, Andrei Mărincean, Vlad Murgu, Daniel Preda, Roberto Tănăsache, David Ștefan:

l. Realizarea unui diagnostic arheologic intruziv pentru Zonă depozitare logistică, DJ 682, Mun. Arad, jud. Arad (colectiv Victor Sava, Cristian Cireap);

m. Cercetare arheologică de salvare a unui tezaur monetar descoperit în UAT Sebiș. Colectivul de cercetare a fost compus din Florin Mărginean (responsabil științific), Victor Sava, Cristian Cireap, Andrei Mărincean, Daniel Preda, Roberto Tănăsache.

m. Realizarea unui diagnostic arheologic intruziv pentru proiectul Extinderea rețelei de alimentare cu apă Sântana, sat Caporal Alexa, jud. Arad (colectiv: Victor Sava, Cristian Cireap, Roberto Tănăsachi, Andrei Mărincean, Daniel Preda);

n. Cercetare arheologică preventivă în Arad – Piața Catedralei, str. Emanuil Gojdu (colectiv Victor Sava, Cristian Cireap, Roberto Tănăsache);

o. Cercetare arheologică preventivă în Situl Arad - AR051, Varianta ocolitoare Arad-Est (colectiv Victor Sava, Cristian Cireap, Roberto Tănăsache);

p. Cercetare arheologică preventivă în Situl Arad - AR052, Varianta ocolitoare Arad-Est (jud. Arad), (colectiv Victor Sava, Cristian Cireap, Roberto Tănăsache);

r. Cercetare arheologică preventivă Cetatea Ineului, în cadrul proiectului de reabilitare. Colectivul de cercetare a fost compus din Florin Mărginean, Victor Sava, Cristian Cireap, Andrei Mărincean, Vlad Murgu, Daniel Preda, Roberto Tănăsache, David Ștefan.

s. Diagnostic arheologic Ineu "Pusta Balucana" sau Sit "INE002". Colectivul de cercetare a fost compus din Florin Mărginean, Oana Toda (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca), Keve László (Muzeul Județean Mureș, Târgu-Mureș).

II.2.2. Săpătură arheologică sistematică la Cetatea Veche, orașul Sântana: organizare șantier arheologic Sântana – Cetatea veche în continuarea proiectului început în anul 2019, în colaborare cu Universitatea din Frankfurt; acoperirea cheltuielilor cu contractele civile ale participanților la șantier și materiale necesare conservării primare a artefactelor descoperite pe parcursul cercetării.

Colectivul cercetării: V. Sava (Complexul Muzeal

Arad), F. Gogâltan (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca), C. Cireap, Roberto Tănăsache, Andrei Mărincean, Daniel Preda (Complexul Muzeal Arad).

Buget prevăzut 2023: 110 000 lei

Buget consumat 2023: 100 440 lei subvenție CJA

Buget consumat 2023: 25 000 lei finanțare Ministerul Culturii

II.3. Activități privind relațiile cu publicul – altele decât pedagogie muzeală (participare la diverse acțiuni culturale de interes local)

Ziua Culturii Naționale

13.01. 2023, Complexul Muzeal Arad în colaborare cu Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol" Arad și Colegiul de Arte "Sabin Drăgoi" (Sala [Marii Uniri)

Unirea Principatelor

24.01.2023, Prefectura Județului Arad

Japonia

03.05. 2023, Complexul Muzeal Arad în colaborare cu Biblioteca Județeană Brașov Arad (Sala [Marii Uniri)

Unirea Basarabiei cu România

27.03.2023, Complexul Muzeal Arad în colaborare cu Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol" Arad și Colegiul de Arte "Sabin Drăgoi" (Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol" Arad)

Concert de pricesne și muzică religioasă

14.06.2023, Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova în colaborare cu Biserica Ortodoxă Lipova

Conferința națională Administrație românească arădeană, (la care Complexul Muzeal Arad este partener, în colaborare cu oficialitățile locale și județene și cu instituțiile culturale ale Aradului: Arhiepiscopia Aradului, Centrul Cultural Județean Arad, Centrul Municipal de Cultură Arad, Biblioteca Județeană "A.D. Xenopol" Arad, Societatea de Științe Istorice din România- filiala Arad, Asociația "Ștefan Cicio-Pop" Arad și Centrul de Studii de Istorie și Teorie Literară "Ioan Slavici" Arad).

18-19 mai 2023, Primăria Municipiului Arad (Sala Ferdinand)

Ziua Victoriei, Ziua Europei

09.05.2023, Prefectura Județului Arad, Garnizoana Arad

Noaptea Muzeelor

13.05.2023, Palatul Cultural, Muzeul de Artă, Sala Clio, Muzeul Orașului Lipova

Cu trenul la Arad

1-4 iunie, Sala Polivalentă Arad

Ziua Drapelului

23.06.2023, Prefectura Județului Arad

Ziua Imnului

29.07.2023, Prefectura Județului Arad

Recital de poezie

10.08.2023, Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova în colaborare cu Cenaclul "Muza" Lipova

Comemorarea scriitorului Ioan Slavici

18.08.2023, Complexul Muzeal Arad / Muzeul Memorial "Ioan Slavici și Emil Monția" Șiria

Conferința "Viața cotidiană a Aradului de-a lungul timpului"

21.08.2023, Primăria Municipiului Ara, în parteneriat cu Centrul Municipal e Cultură Arad, Prefectura Județului Arad, Biblioteca Juețeană Arad, Complxul Muzal Arad, Universittatea "Aurel Vlaicu" Ara și Universitatea de Vest "Vasile Goldiș" Arad.

Noaptea Muzelor la sate

03.09.2023, Muzeul Ioan Slavici și Emil Monția Șiria, Muzeul Viei și Vinului Miniș, Muzul Eugenia și Eugen Popa Săvârșin

Târg al instituțiilor de cultură arădene

7-10.09.2023, Expo Arad

Sărbătoarea detașamentului Păuliș – monumentul eroilor

14.09.2023, Prefectura Județului Arad, Primăria Păuliș

Simpozionul "Europa – provocări și răspunsuri" (Sala Ferdinand)

14-15.09.2023, Consiliul Județean Arad, Complexul Muzeal Arad în colaborare cu Biblioteca Județeană "A. D. Xenopol" și Centrul Cultural Juețean Arad

Noaptea cercetătorilor europeni

29.09.2023, Univerisitatea "Aurel Vlaicu" Arad

Conferința Comisiei Naționale de arheologie

10-11.10.2023, Complexul Muzeal Arad, Ministerul Culturii (Sala Unirii)

Ziua Armatei Române

25. 10.2023, Prefectura Județului Arad, Garnizoana Arad

Concursul Național de Interpretare a Muzicii Vocal Românești "Emil Monția"

27.10.2023, Muzeul Ioan Slavici și Emil Monția Șiria, în parteneriat cu Centrul Cultural Județean Arad, Asociația Culturală "Drag de Cântec! Arad, Colegiul de Arte "Sabin Drăgoi", Primăria comunei Șiria, cu participarea a zeci de elevi din toată țara

Ziua Națională a Românei

01.12.2023, Prefectura Județului Arad

Recital de colinzi

22.12.2023, Complexul Muzeal Arad/Muzeul Orașului Lipova, Liceul "Atanasie M.Marienescu" și Liceul "Sever Bocu" Lipova

II.4. Demararea unor proiecte de cercetare cu parteneri externi (încheierea unor protocoale de colaborare cu parteneri din țară sau străinătate în vederea atragerii de fonduri externe pentru dezvoltarea segmentului de cercetare din instituție)

-Fortificația epocii bronzului de la Sântana-Cetatea Veche (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca).

-Organizare șantier arheologic Sântana – Cetatea Veche în continuarea proiectului început în anul 2019, în colaborare cu Universitatea "Babeș – Bolyai" din Cluj- Napoca..

Pe parcursul anului 2023 Complexul Muzeal Arad a continuat activitatea în cadrul proiectului *E-cultura: Biblioteca digitală a României*. În cadrul acestui proiect desfășurat sub egida Ministerului Culturii se vor digitaliza și încărca pe o platformă cu acces deschis 1000 de artefacte aflate în colecția de arheologie a Complexului Muzeal Arad.

- Protocol de colaborare între Complexul Muzeal Arad și Universitatea "Babeș – Bolyai" din Cluj- Napoca, pentru evaluare de teren intrusivă, mun. Arad, jud. Arad, zona extravilan pentru PUZ – Construire zonă rezidențială", parcele Nr. Cad. 337452 și 337453, pe o suprafață totală de 21.167 mp (2,1 ha); "PUZ – Construire clădiri servicii", parcele Nr. Cad. 360140 și 339521, pe o suprafață totală de 12.800 mp (1,28 ha). Lucrări au fost efectuate de *Centrul de Arheologie interdisciplinară și Digitală*, afiliat Facultății de Istorie și Filozofie, din cadrul UBB, reprezentat prin prof.univ. dr. Gelu Florea în calitate de director *ArchaeoUBB*;
- Protocol de colaborare cu Muzeul Național Maghiar din Budapesta (Ungaria) privind cercetarea și analizarea într-o bază de date a oaselor de animal descoperite la Pecica Duvenbeck, precum și analizarea și publicarea unui stuiu arheologic și arheozoologic;
- Colaborare cu Institutul Italo-Român, UBB Cluj-Napoca, continuare a proiectului *Comunismo e comunismi. Il modello rumeno* inițiat împreună cu Universitatea din Messina, 2004
- Colaborare cu *Muzeul Munkácsy Mihály din Békéscsaba* pentru stabilirea unui program comun de valorificare a patrimoniului etnografic și în domeniul expozițional;
- Protocol de colaborare cu Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca, în vederea cercetării arheologice pentru obiectivul *PUZ- Zonă Locuințe Colective și Comerț, Arad*;
- Colaborare cu Muzeul Național al Banatului privind realizarea măsurătorilor geofizice la castelul Saalbek din Petriș (Județul Arad);
- Protocol de colaborare cu Muzeul Național de Istorie a României în vederea cercetării arheologice preventive pentru Proiectare și execuție lucrări aferente obiectivului de investiții *"Modernizarea liniei ferate Caransebeș – Timișoara- Arad, Lot 4 Ronaț Triaj Gr. D. Arad"*, pentru teritoriul Județului Arad;
- Protocol de colaborare cu Universitatea de Vest din Timișoara, în vederea facilitării accesul specialiștilor Universității de Vest în teren pentru a efectua diagnosticul arheologic intruziv (respectiv descărcarea de sarcină arheologică) în cadrul proiectului de cercetare arheologică efectuat de-a lungul conductei de transport gaz Teremia Sud
- Nădlac

II.5. Stagii de practică a studenților (protocol de colaborare cu universități și institute de nivel național)

- Protocol de colaborare cu Universitatea Babes-Bolyai Cluj/ Facultatea de Istorie și Filosofie: **stagii de practică a**

studentilor de la specializarea istoria artei
- Protocol de colaborare cu Universitatea Babes-Bolyai Cluj/
Facultatea de Istorie și Filosofie: **stagii de practică a**
studentilor de la specializarea istorie

**II.6. Dezvoltarea și profesionalizarea resurselor umane
ale CMA (achiziționare a unor cursuri de pregătire
profesională specializată acreditate)**

Buget prevăzut 2023: 0 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

Muzeograful dr. Bogdan Ivașcu a efectuat la Făgăraș în luna noiembrie 2023 o pregătire militară ca gestionar custode al armelor de panoplie în muzeul arădean.

Buget aprobat: 0 lei

Buget consumat: 0 lei

II.7. Colaborarea cu muzee

**(încheierea unor protocoale de colaborare cu parteneri în
vederea demarării unor proiecte culturale)**

În cursul anului 2023 Complexul Muzeal Arad a colaborat, în contextul realizării unor expoziții sau pentru săpături arheologice cu următoarele muzee: Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Artă al României (*Romulus Ladea. Sculptură*), Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca, Muzeul Național al Banatului Timișoara, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș, Art Safari (*Ion Theodorescu-Sion*).

Buget prevăzut 2023: 0 lei

Buget consumat 2023:0 lei

III. Program de valorificare a patrimoniului cultural

O misiune importantă a Complexului Muzeal Arad este valorificarea patrimoniului său prin expoziții permanente și temporare, manifestări cu caracter științific și valorificarea editorială a patrimoniului cultural prin tipărituri științifice,

**III.1. Întreținerea expozițiilor permanente din municipiu
și județ, expoziții permanente de arheologie antică și
medievală, istorie, artă, etnografie și științele naturii
(servicii și materiale)**

Întreținerea expozițiilor permanente din municipiu și județ, expoziții permanente de arheologie antică și medievală, istorie, artă, etnografie și științele naturii (servicii și materiale).

Buget aprobat: 0 lei

Buget consumat: 0 lei

III.2.1. Realizarea/găzduirea de expoziții temporare

1-12. Exponatul lunii: ianuarie –decembrie

13.Expoziția Popoviciu 100

Sala Clio Arad (4-15.01.2023),

14.Expoziția Materiale didactice vechi

Muzeul de Științe ale Naturii (4-31.01.2023),

15. **Expoziția Memoria obiectelor și cultura urbană din vestul României**, expoziție realizată împreună cu muzeele din Lugoj, Reșița, Jimbolia, Caransebeș, Timișoara (22.12.2022 – 30.04.2023). Expoziția a fost realizată în contextul anului în care **Timișoara** a fost **Capitală Culturală Europeană**.
16. **Expoziția „Compoziții de Iarnă”**, Muzeul Orașului Lipova, realizată în parteneriat cu Clubul Copiilor Lipova (01.01.2023-28.02.2023)
17. **Expoziția națională itinerantă Zestrea Minerală a României** (10.02-24.05.2023), Muzeul de Științe ale Naturii, realizată de Complexul Muzeal Arad în parteneriat cu Muzeul Județean de Minralogie ”Victor Gorduza” Baia Mare, Academia Română (Secția de Științe Genomice), Universitatea din București, Universitatea ”Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Universitatea ”Al. I. Cuza” Iași, Institutul Geologic al României și Muzeul Național de Geologie.
18. **Expoziție Dragobete** (24-26.02.2023), în parteneriat cu Centrul Cultural Județean Arad (Sala Marii Uniri)
19. Expoziția **Japonia. Artă, natură, tranziție (2-3.03.2023)**, Sala Marii Uniri, organizată de Complexul Muzeal Arad în colaborare cu Asociația Armonia Interculturală Japonia, Asociația Arad – trecut, prezent și viitor și Școala Gimnazială ”Rgina Maria” Arad
20. Expoziția **Scrisul pe axa timpului** (27.02-03.03.2023), Palatul Cultural, etajul II, în parteneriat cu Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Arad și Inspectoratul Școlar Județean Arad.
21. Expoziția **De la Pesta la Arad, de la euforie la letargie** (03.03.2023-06.07.2023), Muzeul Mihaly Munkacsy din Bekescaba (Ungaria), Complexul Muzeal Arad fiind partener.
22. **Expoziția Simfonia culorii**, în parteneriat cu Asociația Ion Andreescu, Muzeul Orașului Lipova (martie-aprilie 2023)
23. Expoziția aniversară **Museum Arad - 130 de ani**, Sala Marii Uniri, Arad, 14 martie 2023.
24. **Expoziție aniversară – prima colecție a muzeului arădean**, etajul II al Teatrului Clasic ”Ioan Slavici” în Arad (14.03.2023-22.03.2023).
25. Expoziția **Ouă împistrite din Bucovina** (03.-07.04.2023), Palatul Cultural
26. **Expoziția Împreună pe Calea Învierii**, în parteneriat cu Biserica Ortodoxă Lipova **Expoziția de icoane pe sticlă și obiecte decorative cu tema pascală**, Muzeul Orașului Lipova (aprilie-mai 2023)
27. Expoziția **ROMLAG 1945-1965** (24.04-14.05.2023), Sala CLIO, Complexul Muzeal Arad în parteneriat cu Muzeul Ororilor Comunismului
28. **Expoziție etnografică de costume populare**, 10.05-10.06.2023, la Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș (realizată în parteneriat cu Complexul Muzeal Arad)
29. **Expoziție de pictură a artiștilor plastici lipoveni și**

arădeni, membrii ai Asociației culturale „Ion Andreescu” în parteneriat cu Asociația Ion Andreescu, Muzeul Orașului Lipova (mai-iunie 2023)

30. Expoziții de **Noaptea Muzeelor (13.05.2023)**

31. Expoziție **Frumusețea florilor**, Muzeul de Artă, 12-14.05.2023, în parteneriat cu S.C. AGRONIN Curtici

32. **Expoziție meșteșuguri dacice** (12.-14.05.2023), Muzeul de Artă

33. Expoziția „**Generalul Romulus Ioanovici (1889-1983) – un destin istoric în imagini**”, Sala Ferdinand (Primăria Arad), 18.05 2023

34. Expoziție **Art Safari Vet- Irina Dragomir. Roșu, galben și albastru**, Muzeul de Artă (13.05.-30.09.2023)

35. Expoziție **Onisim Colta, Nașterea luminii**, Muzeul de Artă, 10.05-31.12.2023)

36. Expoziția ”**Atelier DARV: artă AR în spațiul public**, 26.05.2023, Biblioteca Județeană ”A.D. Xenopol” Arad, în cadrul proiectului Post- Educația 2023 (realitate augmentată) în colaborare cu Kinema Ikon (Complexul Muzeal Arad). Expoziția este rezultatul unui atelier dedicat elevilor și studenților, coordonat de colectivul artistic **DARV** din Linz, Austria. Atelierul are ca participanți elevi de la Colegiul de Arte „Sabin Drăgoi” Arad și studenți de la Facultatea de Design din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” Arad, iar împreună cu artiștii invitați se vor concentra asupra schimbărilor climatice din Arad, care vor fi abordate prin mijloace analogice și digitale. Scopul acestui demers este creșterea gradului de conștientizare în privința schimbărilor climatice.

37. Expoziția itinerantă **Călătoria cu trenul la Arad**, Sala Polivalentă, 1-4.06.2023

38. **Expoziția itinerantă Reptile și insecte vii**, Muzeul de Științe ale Naturii, 30.05-30.10.2023

39. **Expoziție de pictură - Școala Populară de Arte Arad**, 14.06.- 27.06.2023, sala Clio

40. Expoziția **Ziua Universală a Iei**, 24.06.2023, Muzeul de Artă (Complexul Muzeal Arad)

41. **Expoziția de pictură ”Muntele vrăjit” al studenților de la Facultatea de Arte, din cadrul Universității Oradea**, 28.06- 07.07.2023, Sala Clio (Complexul Muzeal Arad)

42. Expoziția **Salonul de vară**, Asociația ”Ion Andreescu” Arad, 26.07-06.08.2023, Sala Clio (Complexul Muzeal Arad)

43. **Expoziție Kinema IKON, NOD**, 29.07- 2023, Muzeul de Artă Arad

44. Expoziție Elena Scutaru, **Entități multiple**, 11.08.- 22.09.2023, Muzeul de Artă Arad

45. **Expoziția aniversară Mihai Popa**, 12.08- 12.09. 2023, Muzeul Orășenesc Lipova

46. **Ziua orașului Pecs la Arad**, 21.08.2023, Sala Clio, Primăria Municipiului Arad în colaborare cu Primăria Pécs și Complexul Muzeal Arad

47. **Expoziție Kinema Ikon- Kimera/module 9/ Dragoș Dogioiu**, 29.08-31.08.2023, Muzeul de Artă Arad

48. **Expoziție Bienala Internațională de Fotografie**, ediția a X-a, 30.08-12.09 2023, Sala Clio (Complexul Muzeal Arad în parteneriat cu: Atelierul Foto Marvany din Bekescsaba, Asociația Condor Club Arad, Asociația Speologică Speowest Arad, Parcul Natural Lunca Mureșului și Societatea de Geografie Arad). Temele din natură sunt diverse: peisaje, fotografii subacvatice, flori, păsări, insecte, macro, animale, eseuri. Autorii sunt: Barabas Ferenc, Besesek Mihai, Blidar Violeta, Boldog Zsuzsanna, Bontovics Iona, Boran Mircea E.AAFR, Buță Marius, Cresta Gigi, Creștin Călin, Filip Ovidiu, Gureanu Dorel, Herlo Gabi, Jármi József, Katona Peter, Kenez Eva, Kesztyüs András, Kesztyüs Máté, Lazăr Romeo, Martos Katalin, Mazán Erzsébet, Rogoveanu Carmen, Saletros Maria, Selejan Fabian, Valea Dana, Virag Mihaly.

49. **Noaptea Muzeelor la sate**, 2 septembrie 2023, 25.

50. **Expoziție de pictură Peisaj**

(2-30.09.2023), Muzeul memorial Săvârșin

51. **Expoziția de prezentare a Complexului Muzeal Arad la târgul Agromalim** (7.09-10.09.2023), Expo Arad, orele 17-22

52. **Expoziția Lipova în Epoca de Aur (expoziție de fotografii și obiecte din perioada comunistă)**, Muzeul Orașului Lipova (16.09.2023- 05.12.2023).

53. **Expoziție de fotografie româno-japoneză la Arad**, 14-26.09.2023, Sala Clio (Complexul Muzeal Arad). Expoziția este un eveniment dedicat acordului de colaborare și prietenie între Asociația Fotografilor Profesioniști Foto Club Pro Arad și Asociația Ashiya Photography. Coordonatorii proiectului sunt Nelu Scripciuc și Susumu Shinya.

54. Expoziție Kinema Ikon, Media Art Festival Arad 2023, **MAFA X READY MEDIA**, 29.09-10.10.2023, Muzeul de Artă Arad (Complexul Muzeal Arad)

55. **Expoziție retrospectivă Asociația Kolcsey (03.10-2023)**, Sala Clio (Complexul Muzeal Arad)

56. **Expoziție Meșteri populari din Arad și Timiș** (10-13.10.2023), Muzeul de artă

57. Expoziția **Leonardo da Vinci – The Machines. Invențiile unui geniu** (13.10.2023-31.01.2024), Sala Ovidiu Maitec, Muzeul de Artă Organizată sub patronajul Ambasadei Italiei în România, a Consulatului Onorific al Republicii Italiene la Arad, a Institutului Italian de Cultură și cu sprijinul Muzeului Leonardo da Vinci, expoziția internațională „Leonardo da Vinci – The Machines. Invențiile unui Geniu al Renașterii” continuă circuitul internațional care a inclus 80 de orașe din Europa, Asia, continentul nord-american, sud-american și Australia. Expoziția cuprinde 45 de modele ale invențiilor proiectate acum 500 de ani de Leonardo da Vinci, una din cele mai luminate minți ale omenirii. Grupate în 5 categorii: mașinării pentru zbor, mașinării hidraulice, mașinării pentru construcții, concepte pentru manufacturare și mașinării de război, toate aceste minunății uimesc prin ingeniozitatea

unui om care a creat în perioada renașcentistă elementele esențiale ale funcționării multor obiecte utilizate și astăzi în toată lumea.

Parteneri: Ambasada Italiei în România, Consulatul Onorific al Republicii Italiene la Arad, Institutul Italian de Cultură, Muzeul Leonardo da Vinci, Original Media, Grant Hotel Boutique Arad, Robo Team Alpha Arad, Liceul „Sfânta Maria” Arad.

58. Expoziția **RĂSUCIREA. 5 niveluri pentru edificarea Banatului Etern**, Kunsthalle Bega, Timișoara (13.10.2023 — 11.02.2024). Complexul Muzeal Arad este partener, în colaborare cu Muzeul Național al Banatului, Muzeul Regiunii Porților de Fier - Drobeta Turnu-Severin, Muzeul Banatului Montan Reșița, Muzeul de Istorie, Etnografie și Arte Vizuale Lugoj, Muzeul Național Tehnic “prof. ing. Dimitrie Leonida” – S FISE Electrica Serv S.A., Muzeul Național de Artă Contemporană. Proiectul face parte din Programul cultural național „**Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023**” și este finanțat prin programul „Inside Timișoara 2023”, derulat de Centrul de Proiecte Timișoara al Primăriei Municipiului Timișoara, cu sume alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerul Culturii.

59. **Salonul Internațional de Artă Fotografică – Foto Club Pro Arad, ediția a XIII-a (18.10-01.11.2023)**, Sala Clio (Complexul Muzeal Arad)

60. Expoziția **Credință, religie și spiritualitate**, organizată de Asociația “Ion Andreescu” din Arad în colaborare cu Complexul Muzeal Arad (02.11-12.11.2023), Sala Clio

61. Expoziție în cadrul Muzeului etnografic Măderat (10.11.2023), Măderat

62. Expoziția **105 de ani de la Marea Unire. Personalități arădene – destine istorice în imagini**, Consiliul Județean Arad (28.11.2023-31.12.2023)

63. Expoziție **Brazi de poveste la muzeu**, Muzeul de Artă Arad, (6-20.12.2023)

64. **Expoziția de Icoane și cărți bisericești Colecția Ștefan Crișan**, Muzeul Orașului Lipova (06.12.2023- 31.01.2024)

Participarea Complexului Muzeal Arad la activitățile din cadrul proiectului Timișoara capitală culturală europeană 2023

În perspectiva anului 2023, Timișoara va deveni capitală culturală europeană, Complexul Muzeal Arad, în parteneriat cu mai multe instituții culturale din Timișoara, va derula mai multe activități:

La Timișoara, în colaborare cu **Muzeul Național al Banatului** și muzeele din Reșița, Lugoj, Caransebeș și Jimbolia, muzeul arădean a fost implicat la o expoziție comună **Memoria obiectelor și cultura urbană din vestul României** (22.12. 2022 – 30.04 2023).

În parteneriat cu Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș Complexul Muzeal Arad a organizat o expoziție temporară etnografică, itinerantă,

Diversitate și unitate în costumul popular românesc, care fost vernisată publicului în mai 2023 mai întâi la Caransebeș, iar la începutul anului 2024 la Arad.

Kinema Ikon din cadrul Complexului Muzeal Arad, în parteneriat cu ONG ”Doar Măine” și cu **Muzeul Național de Artă din Timișoara** au derulat un proiect în 2023 privind organizarea unor workshop-uri, ateliere interactive de pictură și artă contemporană, expoziții, broșuri, abordări artistice ale lumii digitale, etc. adresat elevilor de liceu din Arad și Timișoara..

Catalog Kinema Ikon: Kimaera, vol. 1-2, 2023 (editor Călin Man) Catalogul cuprinde activitățile Kinema ikon și ale autorilor implicați în *kimæra – un proiect digital interactiv de sincronizare a orașului Arad cu Timișoara, capitală culturală 2023*. Proiectul face parte din Programul cultural național ”Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023” și este finanțat de Municipiul Timișoara prin Centrul de Proiecte.

III.2.1. Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local, regional și național (cărți, volume publicate de autor unic sau în colaborare)

Editare Revista *Ziridava Studia Archaeologica* 37

Buget prevăzut 2023: 13 000 lei

Buget consumat 2023: 12 977, 50 lei (din fonduri proprii)

Editare Revista *kinema ikon*

Buget prevăzut 2023: 18 000 lei

Buget consumat 2023: 18 000 lei (din fonduri proprii)

Editare Revista *Zărandul* 6

Buget prevăzut 2023: 12.000 lei

Buget consumat 2023 (din venituri proprii): 8 001 lei

Editare Revista *Ziridava Studia Historica* 28

Buget prevăzut 2023: 15 000 lei

Buget consumat 2023 (din venituri proprii): 14 999,25 lei

Editare *Orbis Mediaevalis*

Buget prevăzut 2023: 8.000 lei (cofinanțare)

Buget consumat 2023 (din venituri proprii): 7 996, 80 lei

Servicii clasare tezaure monetare

Buget prevăzut 2023: 0 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

IV. Program Dezvoltarea colecțiilor

IV.1. Patrimoniul arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale Complexului Muzeal Arad

În urma cercetărilor arheologice desfășurate de o echipă condusă de dr. Victor Sava, în situl de la Sântana Cetatea-Veche, dar și în alte situri, au intrat zeci de piese arheologice în patrimoniul Complexului Muzeal Arad.

IV.2. Achiziția de bunuri culturale prin activarea Comisiei de Achiziții și Donații (achiziții obiecte muzeale)

În anul 2023 în custodia Complexului Muzeal Arad au intrat mai multe artefacte, predate de Direcția Județeană de Cultură Arad, rezultate în urma unor descoperiri realizate de cetățeni, în teritoriul administrativ al Județului Arad. La 5 ianuarie

2023, în custodia muzeului a intrat o monedă (denar), provenit din localitatea Olari. În 6 ianuarie 2023 în custodia muzeului arădean a intrat un molar de mamut, descoperit în localitatea Zăbrani. În 14 februarie 2023 au intrat în custodia Complexului Muzeal Arad mai multe artefacte arheologice, descoperite în Olari: 6 monede deteriorate, 1 inel, 1 degetar, o statueta mică (soldat), o lamă ascuțită, o cataramă și o cruce mică. În 14 martie 2023, în custodia muzeului arădean au intrat mai multe bunuri culturale în aceeași localitate (Olari): 3 scoabe de fier, o daltă (posibil din fier), o bucată de fragment dintr-un vas ceramic, 5 monede deteriorate, 5 inele, un fragment dintr-un inel, o cruce mică, 4 catarame, un amnar, un nasture și 8 obiecte de poaabă. În 11 aprilie 2023 muzeul arădean a preluat în custodie mai multe artefacte descoperite în Olari: 7 monede, un inel mic, 7 bucăți vârf de suliță (săgeată), 4 biluțe, 2 obiecte tip potcoave mici, 5 posibili solzi armură, 2 catarame și 15 obiecte de metal. În data de 29 iunie 2023, în custodia muzeului au intrat mai multe obiecte descoperite între localitățile Ghioroc și Cuvin: un topor de fier, o teslă, un topor de fier cu gaură de înmănușare orizontală, un vârf de suliță-fier (39 cm), un vârf de suliță-fier (e 32 cm) și un vârf de suliță-fier (de 27 cm).

În apropierea orașului Sebiș au fost dezvelite 300 de monede de argint – denari republicani romani datând din secolele II-I î. H., monede care au intrat în custodia muzeului arădean.

În 7 decembrie 2023, în custodia Complexului Muzeal Arad au intrat următoarele artefacte:

- d. descoperite în localitatea Galșa: 4 monede – creștari, un nasture uniformă, un fragment într-o monedă, un amnar, un glonț muschetă, un vârf de picamăr și 5 obiecte necunoscute;
- e. dezvelite în localitatea Șofronea: un vârf de săgeată în fier, un ac probabil din bronz și 2 fragmente de ceramică;
- f. în pădurea de lângă localitatea Milova: 56 monede de argint cu diametru de aproximativ 2 cm, 30 monede de argint cu diametru între 2-2,7 cm; 30 monede de argint cu diametru de aproximativ 2,5 cm și 400 monede de argint cu diametru de aproximativ 1 cm.

V. Program Promovarea creativă

Programul are ca scop principal promovarea colecțiilor muzeului și al patrimoniului cultural al județului Arad prin organizarea unor evenimente/ateliere/cercuri culturale, desfășurate la nivel local, cu implicarea comunităților locale.

V.1. Evenimente culturale și expoziții de anvergură națională și europeană:

Noaptea muzeelor, 12/13 mai (desfășurată în locațiile Complexului Muzeal Arad în municipiu și în Lipova dar și în mediul online)

Buget prevăzut 2023: 100 000 lei

Buget consumat 2023: 99 975,89 lei

Programul evenimentului a inclus, pe lângă expoziții, un *video mapping*, lupte simulate dintre daci și romani, un târg meșteșugăresc dacic, concert Mircea Baniciu, Daniel Julean și NOD în curtea Muzeului de Artă și în Parcul Copiilor.

Noaptea muzeelor la sate – 2 septembrie 2023

Expoziții și ateliere interactive derulate la muzeele în Săvârșin, Șiria și Miniș.

Noaptea europeană a cercetătorilor

Festivalul Internațional de Povești Magia Cuvântului

V.2.Extinderea programelor existente ale Complexului Muzeal Arad

(pedagogie muzeală) și în mediul on-line a avut în vedere, în anul 2023, realizarea de ateliere educaționale interactive cu elevi din municipiul și județul Arad. Cele mai multe activități de pedagogie muzeală s-au desfășurat în format fizic anul 2023 cu școli din municipiul Arad.

Tabăra de pictură Săvârșin

Buget prevăzut 2023: 10 000 lei

Buget consumat 2023: 1387.38 lei

Tabăra de pictură Săvârșin s-a desfășurat la Casa Memorială Eugen și Eugenia Popa din Săvârșin (septembrie 2023), sub coordonarea muzeografului dr. Arian Sandu, cu participarea a zeci de elevi, care au învățat diverse stiluri de pictură. .

130 de ani de la deschiderea muzeului – 14 martie 2023

Cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Arad, în colaborare cu Asociația „Kölcsey” Arad, a organizat evenimentul aniversar **”Muzeul din Arad la 130 de ani”**, în 14 martie 2023, în Sala Marii Uniri și la Teatrul Clasic ”Ioan Slavici” Arad, etaj II, Complexul Muzeal Arad, cu sprijinul financiar al Consiliului Județean Arad, în prezența reprezentanților autorităților locale și a ai muzeului, istoricilor și oamenilor de cultură din Arad. Au fost prezentate istoricul muzeului arădean și a colecțiilor sale e-a lungul celor 130 de ani de existență, precum și modalități de valorificare a patrimoniului muzeal prin publicațiile științifice editate de Complexul Muzeal Arad.

Buget prevăzut 2023: 60 000 lei

Buget consumat 2023: 1 960,29 lei

Pictura itinerantă în județ

Școala de vară. Ateliere de creație – Halmagiu, Halmagel, Varfurile, Carand (iunie 2023), cu implicarea muzeografului dr. Adrian Sandu.

Buget prevăzut 2023: 5 000 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

Eveniment vinerea la Muzeul de arta

Au fost organizate mai multe activități interactive cu elevi din municipiul Arad, cu implicarea muzeografulor dr. Adriana Pantazi, dr. Adelina Stoenescu, resaturator dr. Ioan

Colta și referent educație muzeală Corina Ghilea

Buget prevăzut 2023: 15 000 lei

Buget consumat 2023: 0 lei

Eveniment Zilele Complexului Muzeal Arad, ed.1

În cadrul primei ediții a **Zilelor Complexului Muzeal Arad** (responsabil eveniment dr. Adelina Stoenescu) au fost prezentate mai multe expoziții, s-au desfășurat ateliere meșteșugărești, a avut loc premier filmului documentar **Sântana. Cetatea Veche** (film realizat de Flavia Dragoș) la Cinema Arta. Atelierele meșteșugărești s-au desfășurat în curtea Muzeului de Artă (Constantin Perva din Ineu : împletituri din nuiele; Loredana Potolache din Roșia Nouă: păpuși tradiționale; Dusan Novicic din Timișoara: linguri cioplite din lemn). În sala Ovidiu Maitec, în 13 octombrie 2023, a avut loc vernisajul expoziției **Leonardo da Vinci – The Machines. Invențiile unui geniu**. Au avut loc două concerte susținute de Costin Soare și Mike Godoroja și Blue Spirit.

Buget prevăzut 2023:45 000 lei

Buget consumat 2023 din venituri proprii: 42 017,66 lei

VI. Cercetarea și valorificarea istoriei locale

Laurentiu Ștefan-Szemkovics, *Decoratii conferite aradenilor in perioada 1918 – 1931*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2023.

Buget prevăzut 2023: 10 000 lei

Buget consumat 2023: 9 999,60 lei

Contribuții la istoria locală sunt semnate de Sorin Bulboacă și Gabriela Marco în vol. XVIII **Administrație Românească Arădeană. Studii și comunicări din Banat - Crișana** (coord. Doru Sinaci și Sorin Bulboacă), Editura "Vasile Goldiș" University Press, Arad, 2023 (sub tipar).

Buget prevăzut 2023: 15 000 lei

Buget consumat 2023: 15 000 lei

Colaborare și consultanță științifică

- **nerealizări, cu menționarea cauzelor acestora (acolo unde este cazul)**

- propuneri pentru remedierea deficiențelor

Se va continua dezvoltarea bazei materiale și științifice necesare pentru îndeplinirea obiectivelor generale și specifice ale instituției.

În anul 2023 a avut loc un audit public intern al Consiliului Județean Arad în domeniul Resurelor Umane, care s-a referit la modul de stabilire al drepturilor salariale ca urmare a modificărilor legislative apărute în perioada 01.07.2017 – 15.05.2023. Prin **Raportul de audit intern nr. 19632 din 16.08.2023** s-a solicitat actualizarea procedurii operaționale PO-CMA 22 CA, privind stabilirea și calcularea drepturilor salariale:

Procedura respectivă a fost actualizată în 15 septembrie

2023. Auditul a dispus și actualizarea fișelor de post ale personalului angajat al Complexului Muzeal Arad până în data de 29 septembrie 2023, ceea ce s-a și realizat în termenul stabilit de Consiliul Județean Arad.

Pe parcursul anului 2023 au fost luate măsuri de organizare internă, fiind elaborate **noi proceduri operaționale** și actualizate unele dintre cele vechi.

Au fost elaborate sau revizuite următoarele noi proceduri operaționale în 2023: *PO/- PS privind avertizarea în interes public în cadrul CMA*, cod PS-CMA-26, ed.I din 01.02.2023; *PO privind inventarierea patrimoniului cultural mobil*, Cod: P.O. - CMA – SCVPM – 03, Ed.II rev.0 din 06.02.2023; *PO privind funcționarea Comisiei de evaluare a achizițiilor și donațiilor*, Cod: P.O. - CMA – SCVPM – 02, Ed.II rev.0 din 15.02.2023; revizuită *Procedura de sistem privind implementarea standardului 2 – atribuții, funcții sarcini* (cod P.S.- CMA -04), în 20.03.2023; *PS privind elaborarea, actualizarea, aprobarea și difuzarea fișelor de post*, cod **PS-CMA- 23**, ed.II, rev.0 din 20.03.2023; *PS privind inventarierea funcțiilor sensibile*, cod PS-CMA-05, ed.II, rev.0 din 30.03.2023; *PO privind declararea acordării /acceptării cadourilor*, Cod P.O. - CMA – CFRU – 36, ed.I rev.0 din 28.04.2023; *PS privind implementarea standardului 4, Structura organizatorică*, cod PS-CMA-12, ed.II, rev.0 din 30.05.2023; *PS privind implementarea standardului 3, Competența, performanța*, cod PS-CMA-07, ed.II, rev.0 din 30.05.2023; *PS privind implementarea standardului 5, Obiective*, cod PS-CMA-13, ed.II, rev.0 din 28.06.2023; *PS privind implementarea standardului 6, Planificarea*, cod PS-CMA-14, ed.II, rev.0 din 30.06.2023; *PS privind implementarea standardului 7, Monitorizarea performanțelor*, cod PS-CMA-11, ed.II, rev.0 din 30.06.2023; *PS privind implementarea standardului 10, Supravegherea*, cod PS-CMA-10, ed.II, rev.0 din 28.07.2023; *PS privind implementarea standardului 11, Continuitatea activității*, cod PS-CMA- 15, ed.II, rev.0 din 31.07.2023; *PS privind implementarea standardului 12, Informarea și comunicarea*, Cod PS-CMA-18, ed.II, rev.0 din 31.07.2023; *PS privind evaluarea incidentelor de integritate în cadrul CMA*, Cod.PS-CMA-28, ed.I, rev.0 din 29.08.2023; *PO privind completarea și depunerea DA și DI*, Cod: P.O. - CMA – CFRU – 19, ed.II rev.0 din 06.10.2023.

- politici publice aflate în implementare

- rezultatele așteptate ale documentelor de politici publice – stadiul îndeplinirii obiectivelor generale și obiectivelor specifice

Ca urmare a auditului public intern, în 30.08.2023 Complexul Muzeal Arad a adoptat un **Plan de acțiune**, pentru implementarea recomanărilor din **Raportul de audit nr. 19633** din 16.08.2023, privind *Modul de stabilire a drepturilor salariale ca urmare a modificărilor legislative apărute în perioada 01.07.2017 – 15.05.2023*, plan de acțiune care a fost aplicat conform termenelor stabilite de

	<p>Consiliul Județean Arad, fiind remediate disfuncționalitățile constatate.</p> <p>Ca urmare a ordonanței Guvernului României nr. nr. 115/2023, privind reducerea cheltuielilor bugetare și a funcțiilor de conducere la instituțiile publice, a fost eorganizat muzeul arădean. Consiliul de Administrație al Complexului Muzeal Arad a adoptat o nouă organigramă a instituției (funcțiile de conducere fiind reduse e la 8 la 5), un nou Stat de funcții și un nou Regulament de organizare și funcționare (ROF). În data de 14 decembrie 2023 Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor a hotărât acordarea avizului prealabil în vederea reorganizării Complexului Muzeal Arad, precum și a avizului pentru Regulamentul de Organizare și Funcționare a muzeului, în condițiile legii. În ședința ordinară a Coniliului Județean Arad din 28 decembrie 2023 au fost aprobate noua organigramă, noul stat de funcții și noul Regulament de Organizare și Funcționare a Complxului Muzeal Arad. Rorganizarea Complexului Muzeal Arad a intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.</p>	
<p>Priorități pentru perioada următoare</p>	<p>Implementarea priorităților și prevederilor din Proiectul de management pentru perioada 01.01.2024 – 31.12.2024.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conservarea și restaurarea patrimoniului aflat în administrarea muzeului dar și cel aflat la deținători persoane private. Obiectele deținute de CMA vor fi inventariate și clasate Conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu: Clasarea patrimoniului, evidența patrimoniului cultural, digitizarea patrimoniului muzeului, activități de schimburi culturale, proiecte de cercetare a patrimoniului instituției • Cercetare, educație muzeală și comunicare: <ul style="list-style-type: none"> Proiecte de cercetare arheologică și stematică sau preventivă Activități privind relațiile cu publicul Stagii de practică a studenților Dezvoltarea și profesionalizarea personalului CMA Educația la muzeu: <i>Cerc pedagogic: importanța muzeului în eficientizarea activităților cu preșcolarii și școlarii; Lecția de istorie la muzeu</i> • Valorificarea patrimoniului: <ul style="list-style-type: none"> Expoziții permanente de arheologie clasică și medievală, istorie, artă, etnografie și științele naturii Expoziții temporare cu tematici diverse, inclusiv cu exponatul lunii Expoziții de artă organizate în colaborare Organizarea de conferințe, sesiuni, simpozioane, mese rotunde Reconstituiri de evenimente istorice Proiect de valorificare editorială a patrimoniului cultural local și național (cărți și volume de unic autor sau în colaborare) • Imbogățirea colecțiilor prin activități de săpături și cercetare arheologică, care va aduce noi obiecte muzeale, prin achiziții de bunuri culturale, prin donații: patrimonial arheologic rezultat din proiectele de cercetare ale 	<p>Prioritățile strategice ale instituției</p> <p>Planul de guvernare/Planul sectorial de acțiune al instituției</p>

	<p>Complexului Muzeal Arad; achiziția de bunuri culturale prin acțiunile Comisiei de Achiziții și Donații; îmbogățirea patrimoniului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovarea creativă: <p>Realizarea unor activități punctuale pentru atragerea vizitatorilor și promovarea imaginii muzeului în comunitate: Noaptea muzeelor Noaptea europeană a cercetătorilor Extinderea programelor de pedagogie muzeală existente</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cercetarea și valorificarea istoriei locale: <p>Organizarea unor conferințe științifice și publicarea comunicărilor susținute în volume indexate BDI:</p>	
--	--	--

TRANSPARENȚĂ INSTITUȚIONALĂ

<p>Bugetul instituției</p>	<p>Sinteza bugetului pe surse de finanțare, cel puțin referitor la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finanțare de la bugetul de stat - finanțare rambursabilă -fondurile externe nerambursabile postaderare primite în cadrul unor proiecte/programe/instrumente/ Facilități finanțate conform unor decizii/acorduri/ înțelegeri/ memoranduri ale Uniunii Europene și /sau ale altor donatori - venituri proprii etc. - o sinteză a cheltuielilor detaliate pe părți, capitole, subcapitole, titluri, articole, precum și alineate, după caz <p>Sinteza bugetului instituției pe surse de finanțare Bugetul final aprobat Complexului Muzeal Arad pentru anul 2023 de către Consiliul Județean Arad – ordonatorul principal de credite – se prezintă astfel:</p> <p>VENITURI totale, din care: 13 991,48 mii lei Subvenții: 13 648,50 mii lei Venituri proprii: 317,98 mii lei</p> <p>CHELTUIELI totale, din care: 8 418,79 mii lei Cheltuieli de personal: 38 78,85 mii lei Bunuri și servicii: 2552,80 mii lei Alte cheltuieli (handicap) : 79,70 mii lei Cheltuieli de capital: 1907,43 mii lei</p> <p>Structura venituri: În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2023, Complexul Muzeal Arad, instituție publică finanțată din venituri proprii și subvenții de la bugetul local al Consiliului Județean Arad a realizat următorii indicatori economici: încasările totale au fost în sumă de 13 991,43 mii lei, din care: 317,98 mii lei venituri proprii 13 648,50 mii lei subvenții CJA</p> <p><i>1. Veniturile proprii</i> ale CMA pentru perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost realizate în sumă de 317,98 mii lei reprezentând venituri din vânzare de bilete de intrare și publicații, respectiv, venituri din prestări servicii de descărcare arheologică.</p> <p><i>2. Veniturile provenite din subvenții acordate de CJA</i> pentru</p>	
----------------------------	---	--

	<p>perioada ianuarie-decembrie 2023 au fost realizate în sumă de 13 648,50 mii lei fiind structurate după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) venituri ale secțiunii de Funcționare în sumă de 6 167,71mii lei b)venituri ale secțiunii de Dezvoltare în sumă de 7 480,79 mii lei <p>3. Venituri din contracte de finanțare Ministerul Culturii în valoare de 25 mii lei.</p> <p>Structura cheltuieli:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Cheltuieli aferente secțiunii Funcționare în sumă totală de: 6 511,36 mii lei, din care: <ul style="list-style-type: none"> a) Cheltuieli de personal: 3878,85 mii lei b) Cheltuieli cu bunuri și servicii: 2552,80 mii lei c) Alte cheltuieli (handicap): 79,70 mii lei 2. Cheltuieli aferente secțiunii Dezvoltare însumă de: 1907,43 mii lei reprezentând ac <p>Obiectiv de investitii Reparatii interioare – spatii expoziționale, depozitare de birouri 1 620,56 mii lei ; dotări muzeu 248,99 mii lei</p> <p>Concept expozițional 37,87 mii lei</p> <p>Plățile efectuate pentru bunuri și servicii în perioada 01 ianuarie- 31 decembrie 2023, în valoare de 2 552,80 mii lei au fost achitate din următoarele surse:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 140,47 mii lei -venituri proprii și cofinanțări b) 2 412,33 mii lei – subvenție CJA <p>Având următoarea componență:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Furnituri de birou: 7,74 mii lei b) Materiale de întreținere: 6,88 mii lei c) Incălzit, iluminat și forță motrică: 495,33 mii lei d) Apa canal, service salubritate: 29,25 mii lei e) Carburanți și lubrifianți:37,36 mii lei f) Piese de schimb auto, pc etc.15,06: mii lei g) Servicii transport: 78,19 mii lei h) Posta, telefonie, internet: 11,94 mii lei i) Materiale și servicii cu caracter funcțional: 185,83 mii lei j) Alte bunuri pentru întreținere si funcționare:949,79 mii lei k) Reparații curente: 0,57 mii lei l) Bunuri de natura omv: 53,15 mii lei m) Deplasari interne:4,94 mii lei n) Deplasari externe: 0,07 mii lei o) Materiale de laborator: 2,05 mii lei p) Protectia muncii: 9,97 mii lei r) Alte cheltuieli cu bunuri si servicii: 664,62 mii lei 	
<p>Informații legate de procesul de achiziții publice</p>	<p>Lista de contracte încheiate (obiectul contractului, suma, procedura de achiziții publice folosită, numele câștigătorului) :</p>	<p>84 de contracte în 2023</p>

	<p>În perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2023 au fost încheiate 84 de contracte de prestării servicii Obiectul contractelor a fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prestări servicii de: deratizare, curățenie, protecția muncii, actualizare Legis, PSI, pază și monitorizare, mentenanță programe contabilitate, servicii PC, tipografice, medicina muncii, consultantă achiziții publice, servicii sistem alarmă, ridicare topografică, restaurare, reparații curente, salubritate, WEB hosting, traducere, telefonie și internet, reparații auto, reevaluare obiecte muzeale, evaluare de risc, servicii transport, cazare, servicii asigurare auto, traducere, ignifugare, promovare evenimente, confecționare rame, cazare etc ; - furnizare calculatoare cu accesorii, sistem de aparatură laborator foto, produse de papetărie și consumabile, materiale de curățenie și igienico - sanitare, licențe PC, - numărul de procese de achiziții, pe categorii, pentru anul încheiat <p>Total achiziții directe în perioada ianuarie-decembrie 2023: din care: achiziții directe offline Bunuri: achiziții directe Servicii: achiziții directe Lucrări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - câte achiziții s-au realizat prin sistemul electronic din totalul achizițiilor desfășurate pe parcursul exercițiului anului calendaristic de raportare 283 achiziții directe online <p>- durata medie a unui proces de achiziție publică pe categorii de achiziții Bunuri: Servicii: Lucrări:</p> <p>Număr de contestații formulate la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor - nu este cazul</p> <p>Câte proceduri au fost anulate sau sunt în procedura de anulare - nu este cazul</p>	<p>553 achiziții din care 219 servicii; 333 furnizare și 1 lucrări</p> <p>344 din care 108 servicii; 235 furnizare și 1 lucrări</p> <p>Procedura simplificată lucrări cca. - 1,5 luni</p>
<p>Informații despre litigii în care este implicată instituția (în general, nu doar cele legate de achiziții publice)</p>	<p>Număr de litigii aflate pe rolul instanțelor de judecată pe tipuri și obiectul lor, cu indicarea contextului litigiului Nu este cazul</p> <ul style="list-style-type: none"> - câte au fost pierdute - câte au fost câștigate 	<p>Nu este cazul Nu este cazul</p>
<p>Organigrama</p>	<p>Afișarea organigramei cu evidențierea numelor persoanelor cu funcții de conducere și a numărului de posturi ocupate, respectiv a numărului total de posturi disponibile, precum și a departamentelor cu date de contact</p> <p>Manager Dr. Bulboacă Sorin Ovidiu</p>	

	<p>office@museumarad.ro 0257 281847</p> <p>Director-adjunct Blaga Bogdan Marius office@museumarad.ro 0257 281847</p> <p>Serviciul Cercetarea și valorificarea patrimoniului arheologic: Dr. Victor Sava</p> <p>Serviciul Cercetarea și valorificarea patrimoniului muzeal: Dr. Adriana Pantazi</p> <p>artmuseumarad@gmail.com 0257 256503</p> <p>Serviciul restaurare-conservare - conservare@museumarad.ro 0257 256503</p> <p>Serviciul proiecte, educație muzeală și marketing cultural: Dr. Stoenescu Adelina pr.museumarad@gmail.com 0257 281847</p> <p>Serviciul administrativ-PSI: Lupu Marcel office@museumarad.ro 0257 281847</p> <p>Compartimentul financiar si resurse -umane: Lavinia Sabău, contabil șef office@museumarad.ro 0257 281847</p> <p>Număr total de posturi aprobate: 66, din care 1) posturi de conducere: 8 (1 manager, 1 director-adjunct, 5 șefi de servicii, 1 contabil șef) 2) posturi de execuție: 58 3) posturi ocupate: 54 4) posturi vacante: 12</p>	
<p>Informații despre managementul resurselor umane</p>	<p>Informații despre fluctuația de personal</p> <ul style="list-style-type: none"> -Număr de persoane angajate: 3 -Număr de persoane care au încetat raporturile de muncă: 2 -Număr de persoane promovate: 6 -Numărul de concursuri organizate: 6 <p>Fluctuația la nivelul funcțiilor de conducere</p> <ul style="list-style-type: none"> - numărul de funcții de conducere exercitate temporar : 0 <p>Venitul mediu, inclusiv diferitele sporuri : 315 865 lei</p> <ul style="list-style-type: none"> -Venitul mediu brut, inclusiv diferitele sporuri și contribuții ale angajatorului la nivelul lunii decembrie a anului 2023, 	

pentru 54 de angajați aflați în plată, este de 5.849,35 RON.

RELAȚIA CU COMUNITATEA

Raport de activitate Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare	Raportul de activitate va fi întocmit și publicat într-un document distinct, în conformitate cu prevederile anexei nr. 10 la normele metodologice.	
Raport de activitate Legea nr. 52/2003, republicată	Raportul de activitate va fi întocmit și publicat într-un document distinct, în raportul anual de activitate al instituției făcându-se trimitere la acesta.	Conform art. 13 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată
Informații despre atragerea de resurse din comunitate	<p>- parteneriate cu alte instituții publice, mediul de afaceri, participări în asociații internaționale, înfrățiri</p> <p>Complexul Muzeal Arad cultivă relații permanente de schimb de publicații cu 120 de organizații din întreaga lume. În continuare, listăm parteneriatele concretizate în proiecte de cercetare, expoziționale și educaționale implementate în anul 2023:</p> <p>Institutul de Arheologie și Istoria Artei Cluj-Napoca (săpături arheologice, proiecte de cercetare)</p> <p>Institutul de Istorie George Barițiu al Academiei Române (proiecte de cercetare)</p> <p>Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” al Academiei Române (proiecte de cercetare arheologică)</p> <p>Institutul Național al Patrimoniului (proiect de cercetare)</p> <p>Institutul Național de Statistică (proiecte de cercetare)</p> <p>Institutul de Cercetare a Crimelor Comunismului și al Memoriei Exilului Românesc București (proiect de cercetare)</p> <p>Institutul Italo - Român, UBB Cluj-Napoca (proiect de cercetare)</p> <p>Universitatea ”Goethe” din Frankfurt (Germania) (proiect de cercetare arheologică Sântana)</p> <p>Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (stagii practică, proiect de cercetare)</p> <p>Universitatea ”Aurel Vlaicu” Arad (proiect de cercetare)</p> <p>Universitatea de Vest ”Vasile Goldiș” Arad (proiecte educaționale, expoziționale, de cercetare)</p> <p>Universitatea de Vest Timișoara (stagii practică, proiect de cercetare)</p> <p>Universitatea ”Al. I. Cuza” Iași (proiect expozițional)</p> <p>Muzeul Munkacsy Mihaly Bekescsaba (HU) (proiect cercetare)</p> <p>Muzeul Klapka György din Komárom (HU) (proiect expozițional)</p> <p>Muzeul Național de Artă Contemporană București (proiecte expoziționale)</p> <p>Muzeul Național de Artă din Budapesta (HU) (proiect cercetare)</p> <p>Muzeul Național de Istorie a României (proiect expozițional)</p> <p>Muzeul Național de Istorie al Transilvaniei (proiect cercetare)</p>	

Muzeul Județean Mureș (proiect de cercetare)
 Muzeul ASTRA Sibiu (proiect de cercetare)
 Muzeul Satului Banatean (proiect de cercetare)
 Muzeul Satului Covăsânț (proiecte educaționale)
 Muzeul Județean Satu Mare (proiect cercetare)
 Muzeul Țării Crișurilor (proiect cercetare)
 Muzeul Banatului din Timișoara (expoziții)
 Rețeaua Națională a Muzeelor din România (membru fondator)
 Rețeaua Muzeelor din Ungaria (membru)
 Muzeul Memorial ~Vasile Goldiș din Arad.(proiecte educaționale)
 Administrația Fondului Cultural Național (AFCN) (proiecte culturale AFCN)
 Societatea de Științe Istorice din România, filiala Arad (proiecte educaționale)
 Prefectura Județului Arad (evenimente culturale)
 Consiliul Județean Arad (evenimente culturale)
 Primăria Municipiului Arad (evenimente culturale)
 Primăria orașului Pâncota |(proiect expozițional)|
 Primăria Comunei Gurahonț (proiect de cercetare)
 Primăria Comunei Șiria (evenimente culturale, proiecte educaționale)
 Primăria Comunei Săvârșin (proiect expozițional)
 Primăria Orașului Sebiș (proiect muzeal expozițional)
 Centrul Cultural Județean Arad (evenimente culturale)
 Centrul de Turism al Județului Arad (evenimente culturale)
 Centrul Municipal de Cultură Arad (proiecte expoziționale)
 Biblioteca Județeană A.D. Xenopol Arad (proiecte de cercetare, expoziționale)
 Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Arad (proiecte de cercetare)
 D.G.A.S.P.C. (evenimente culturale)
 Lunca Mureșului (proiecte de cercetare, expoziționale)
 Centrul militar județean (proiecte expoziționale, educaționale)
 Comunitatea evreiască din Arad (proiecte expoziționale, educaționale)
 Inspectoratul pentru Situații de Urgență Arad (proiecte expoziționale)
 kinemaikon (proiecte expoziționale)
 Asociația Producătorilor de Artă Arad (proiecte expoziționale)
 Asociația Kolcsey Arad (proiecte expoziționale și evenimente culturale)
 Asociația Statuia Libertății Arad (proiecte expoziționale și evenimente culturale)
 Asociația Culturală Ariergarda Timișoara (evenimente culturale)
 Asociația Magia Cuvântului Arad (proiecte educaționale)
 Cenaclul de Artă Plastică "Ion Andreescu" Arad (proiecte expoziționale)
 Cenaclul Literar Artistic Muza Lipova (evenimente culturale)

	<p>Corul Lira Lipova (proiect concerte) Fotoclub Arad (proiecte expoziționale) Foto Club ProArad (proiecte expoziționale) Fundatia „Regele Mihai” (proiecte expoziționale) Fundatia Nemzeti Portrétár (Budapesta) (proiect editorial) Galeriile Turnul de Apă Arad (proiecte expoziționale, educaționale) Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Arad (evenimente culturale) Inspectoratul Școlar Județean Arad (proiecte educaționale) Palatul Copiilor Lipova (proiecte expoziționale) Colegiul de Arte Sabin Drăgoi Arad (proiecte educaționale) Colegiul Vasile Goldiș Arad (proiecte educaționale) Colegiul Electrotehnic Timișoara (proiecte educaționale) Grădinița Bambi Arad (proiecte educaționale) Grădinița Prieteniei (proiecte educaționale) Grădinița nr. 2 Pecica (proiecte educaționale) Grădinița Curcubeul Copiilor Arad Liceul Național de Informatică Arad (proiecte educaționale) (proiecte educaționale) Liceul Teoretic Pâncota (proiecte educaționale) Liceul Teologic Baptist ”Alexa Popovici” Arad (proiecte educaționale) Colegiul Național ”Mihai Viteazul” din Ineu (proiecte educaționale) Liceul Atanasie Marienescu Lipova (proiecte educaționale) Liceul Teoretic Sântana (proiecte educaționale) Liceul Teoretic Săvârșin (proiecte educaționale) Liceul Tehnologic ”Ion Creangă” Curtici (proiecte educaționale) Liceul ”Moga Voievod” Hălmagiu (proiecte educaționale) Școala Gimnazială Sf. Ierarh Nicolae Arad (proiecte educaționale) Școala Gimnazială Ioan Slavici Șiria Școala Gimnazială ”Regina Maria” Arad (proiecte educaționale)</p>	
LEGISLAȚIE		
Informații despre proiecte de acte normative inițiate de către instituție	<ul style="list-style-type: none"> - nr. de inițiative - denumirea fiecărui proiect, tipul de act normativ și subiectul abordat, codul actului normativ - puncte de vedere la proiectele altor institutii - priorități legislative pentru perioada următoare <p>Complexul Muzeal Arad nu a inițiat/ depus proiecte de acte normative și nu își propune priorități legislative pentru perioada următoare.</p>	

Dr. Bulboacă Sorin, manager

Blaga Bogdan, director-adjunct

Ec. Lavinia Sabău șef serviciu

Dr. Adelina Stoenescu, persoană desemnată pentru informarea publică directă